

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [redacted] ואח'.

בפני כבוד השופטת ענבל קצב-קרן

בעניין:-

התובעים בתמ"ש 8542-06-17

- .1 [redacted]
- .2 [redacted]

נגד

הנתבעים

- .1 [redacted]
- .2 הסוכנות היהודית לארץ ישראל
- .3 רשות מרקעי ישראל, מחוז צפון
- .4 [redacted]
- .5 בע"מ המועצה לענף הלול
- .6 [redacted]

התובע בתמ"ש 14652-10-19

נגד

הנתבעים

- .1 [redacted]
- .2 [redacted]
- .3 באמצעות בנו [redacted]
- .4 בע"מ [redacted]

התובעים בתמ"ש 44405-12-19

- .1 [redacted]
- .2 [redacted]
- .3 [redacted]
- .4 [redacted]

נגד

הנתבע

[redacted]

התובע בתמ"ש 31940-07-19

נגד

הנתבעים

- .1 [redacted]
- .2 [redacted]

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19: "אח".

פסק דין

1. [redacted] (להלן: [redacted]) ו[redacted] (להלן: [redacted]) הינם אחים - ילדיהם של [redacted] (להלן בהתאמה: "האם"/"האב", "המנוח/המנוחה") לצדדים היו שני אחים נוספים שהלכו לעולמם [redacted] ז"ל (חלל צה"ל) ז"ל. [redacted] (להלן: [redacted]) הינם בניו של האב [redacted] (להלן: [redacted]).
- המנוחים היו בעלי זכויות ברשות בנחלה 4 במושב [redacted] הידועה כגוש [redacted] חלקה [redacted] (להלן: "הנחלה", [redacted] לנחלה צמודה מכסה לגידול ביצים (להלן: "מכסת הביצים").
2. ביום 27.2.1982 מינו ההורים המנוחים את הבן [redacted] ל"בן ממשיד" בנחלה. הבן [redacted] קיבל במתנה מהוריו המנוחים מגרש של דונס אחד, שהיה צמוד לביתם בנחלה, הבן [redacted] קיבל נחלת הרחבה במושב [redacted] (להלן: "נחלה", "נחלת הרחבה"), ואילו הבן [redacted] קיבל נחלה במושב לפידות.
3. האב הלך לעולמו בשנת 992, ובשנת 1993 ניתן צו ירושה המכריז על האם כיורשת יחידה של האב. האם הלכה לעולמה ביום 10.1.2017.
- תמ"ש 5840/05 – הליך קודם בעניינם של הצדדים:**
4. עניינם של הצדדים הובא לראשונה בפני ביה"מ בתמ"ש (קריית) 5840/05-עתירה שהגיש [redacted] כנגד ישראל והמנוחה וכן נגד המועצה לענף הלול, לאחר שהתברר כי ב- 8.3.2005 דווח למועצה לענף הלול על ביצוע עסקה שנערכה בין [redacted] לבין האם המנוחה, במסגרתה העבירה האם לישראל את מכסת גידול הביצים שהוקצתה לנחלה 4. שם טען [redacted] כי העברת מכסת הביצים ע"י האם המנוחה בטלה, שעה שניתנה כלפיו התחייבות בלתי חוזרת לשמש כ"בן ממשיד" בנחלה. עוד טען, כי לא היה בכוחה של האם המנוחה לוותר על מכסת הביצים בהיותה אמצעי הייצור ומקור ההכנסה היחיד במשק. בפסק הדין מיום 29.5.2007 קיבלה כבי' השופטת אלון את תביעתו של [redacted] באופן חלקי, ונקבע, בין היתר כדלקמן:
- על פי מכלול העדויות, האב המנוח לאחר שעזר לשני בניו הבוגרים בבניית בתיים, ביקש לדאוג אף לשני אחיהם הצעירים [redacted] אשר לא הועיד עצמו לעבודה חקלאית, סייע האב המנוח בבניית ביתו בסמוך לנחלה, ואילו את הבן [redacted] הועיד האב המנוח להמשך העבודה במשק.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' ו' ואח'.

- 1 • החל משנת 1984 פעל אסף מתוך הבנה כי הזכות של "בן ממשיך" כהגדרתה בתקנות
- 2 האגודות השיתופיות (חברות) תש"ל"ג 1973, הוענקה לו על ידי הוריו.
- 3 • יש להכתיר את ההתקשרות בין [REDACTED] להוריו כחווה בלתי כתוב/ מכללא, לפיו בתמורה
- 4 לזכויות שהוענקו לו כ"בן ממשיך" התחייב לעבוד כל זמן שיירש לכך בעבודה במשק.
- 5 • מקור ההכנסה של המשק הוא הלול. מכאן, שמימוש זכות "בן ממשיך" בבוא העת
- 6 מתבטאת בעיקר ביכולת להמשיך את ניהול הלול וביכולת לזכות במכסת הביצים
- 7 הקיימת למשק זה. המשמעות של העברת מכסת הביצים ממשק אחד למשנהו מהווה
- 8 הלכה למעשה גדיעת מקור התוצרת החקלאית של המשק, ומאיינת את יכולתו של בעל
- 9 הנחלה להפיק תוצרת מן המשק שבנחלה. פעולה זו נוגדת את ההסכם שבין [REDACTED] לבין
- 10 הוריו, ומסכלת את תכליתו לפיה בבוא היום יהפוך מ"בן ממשיך" לבעל הנחלה.
- 11 • על כן, נקבע כי פעולת האם המנוחה להעברת מכסת הביצים [REDACTED] נעשתה תוך הפרת
- 12 ההסכם שנערך מול אסף והיא בטלה.
- 13 • עם זאת, בית המשפט דחה את עתירת [REDACTED] להצהיר על היותו בעלים במשותף של מכסת
- 14 הביצים יחד עם האם המנוחה. כן ציין בית המשפט, כי הוא נמנע מלקבוע מסמרות לעניין
- 15 הבעלות במשק, כלול המטילות ובמכסת הביצים.

הליכים משפטיים לאחר פטירת המנוחה:

- 17
- 18
- 19 5. האם המנוחה הלכה לעולמה ביום 10.1.2017.
- 20
- 21 6. סמוך לאחר מכן, ביום 8.2.2017, עתר ישראל לביה"מ לענייני משפחה בקריות בבקשה למתן
- 22 צו מניעה זמני האוסר על [REDACTED] לבצע דיספוזיציה בנחלה [REDACTED] 4 (תמ"ש 17-02-17242).
- 23 צו זמני ניתן ביום 8.2.2017 ע"י כבי השופט נאמן.
- 24 בכתב התביעה שהוגש לאחר שניתן הצו, טען [REDACTED] כי המנוחה צוותה לו בצוואתה את מלוא
- 25 זכויותיה בנחלה, ועל כן הוא רשאי להירשם כבן ממשיך, ואין למנות את [REDACTED] כבן ממשיך.
- 26 ביום 14.3.2017 התקיים דיון בבקשה, בו קיבלו הצדדים את המלצת ביה"מ וניתן פס"ד,
- 27 בהתאם, למחיקת התביעה ללא הוצאות. ואולם, על מנת לאפשר [REDACTED] לנקוט הליכים
- 28 אחרים בכל ערכאה שהיא, ניתן צו מניעה זמני התקף עד ליום 16.4.17 לפיה [REDACTED] יהיה רשאי
- 29 להירשם כבן ממשיך על כל המשתמע מכך, ואולם לאחר ביצוע הרישום בפועל יהיה מנוע
- 30 מלהעביר את זכויותיו בנחלה לכל צד אחר למשך תקופת הצו.
- 31 עוד נקבע, כי [REDACTED] רשאי להירשם במועצת הלול ואצל המשווק "גליקסמן" כבעל המכסה
- 32 וזכאי לכל ההכנסות מהלול והמכסה לאחר מועד פטירת המנוחה, ומנגד חייב בכל ההוצאות
- 33 ממועד זה ואילך.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 ג' ואח'.

- 1 תוקפה של ההסכמה הובהר בהחלטה נוספת מיום 20.3.2017 לפיה רשאי לממש את
 2 זכותו כבן ממשיך באמצעות רישום הזכויות כבר רשות בנחלה מכח היותו בן ממשיך.
 3 ובהבהרה נוספת מיום 10.5.2017 נקבע, כי צו המניעה הזמני הינו עד ליום 16.4.17, ואילו יתר
 4 קביעות פסק הדין, לרבות הזכאות להכנסות המשווק "גליקסמן" אינן מוגבלות ליום 16.4.17.
 5
 6 7. ב- 5/2017 הגיש רשאי בקשה למתן צו קיום לצוואת המנוחה מיום 16.5.2013.
 7 בצוואה זו ציוותה המנוחה את מלוא הזכויות בנחלה ובמכסת הביצים ובונוסף, כי
 8 הפירות נטו ממכסת הביצים יחולקו שלוש האחים רשאי בחלקים שווים
 9 וכך גם כספיה ויתר רכושה שאינו קשור לנחלה (למעט רכב יונדאי אותו ציוותה לישראל).
 10 הגיש התנגדות לבקשה, בין היתר בטענה כי הנחלה אינה חלק מהעזבונו והמנוחה לא
 11 היתה רשאית לשלול מעמדו כבן ממשיך בדרך של צוואה.
 12
 13 8. ביום 5.6.2017 הגישו האחים רשאי תביעה לסעד הצהרתי (תמ"ש 8542-06-17) כנגד
 14 הסוכנות היהודית לארץ ישראל, רשות מקרקעי ישראל, מושב רשאי המועצה לענף
 15 הלול, וחברת "גליקסמן" שיווק ביצים-בה עתרו למתן סעדים כדלקמן:
 16 א. סעד הצהרתי הקובע כי זכותו של רשאי להירשם כבן ממשיך בטלה, ותחתיה יש לרשום
 17 את זכותו של רשאי כבעלים של המשק ע"פ צוואה.
 18 ב. סעד הצהרתי הקובע כי רשאי הינו הבעלים של מכסת הביצים וזכאי להירשם כבעלים
 19 של מכסת הביצים ע"פ צוואה.
 20 ג. להורות לרשאי להשיב לידי רשאי ע"פ הוראות הצוואה את כלל הכספים שקיבל לידי
 21 מאז פסה"ד של כב' השופט נאמן בתוספת הפרשי ריבית והצמדה כחוק.
 22 ד. סעד הצהרתי הקובע כי זכויותיו של רשאי במחסן הביצים הינן בלעדיות הן במבנה והן
 23 בכלל ההכנסות הנובעות ממחסן הביצים.
 24
 25 רשאי עתר לדחיית התובענה על הסף.
 26 בהחלטה מיום 11.12.2017 התקבלה בקשתו של רשאי באופן חלקי, ונדחתה על הסף העתירה
 27 לביטול רישומו כבן ממשיך וכבעלים של מכסת הביצים, מחמת התיישנות ו/או השתק
 28 פלוגתא נוכח פסק דינה של כב' השי' אלון מיום 29.5.2007.
 29 באשר ליתר הסעדים שנתבעו, נקבע כי אלו יתבררו במהלך ההליך המשפטי.
 30 יצויין, כי בקשת רשות ערעור שהוגשה על החלטה לעיל נדחתה ע"י כב' ביה"מ המחוזי בחיפה
 31 ביום 12.12.2018, וכף אף בר"ע שהוגשה לביה"מ העליון (החלטה מיום 13.2.2019).
 32
 33 9. נוכח ההחלטות כאמור, ובהסכמת הצדדים, ניתן ביום 24.3.2019 צו קיום לצוואת המנוחה
 34 למעט סעיפים המתייחסים לנחלה ולמכסת הביצים שלא יקוימו, כפי שפורטו בצו הקיום.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

התביעות העומדות להכרעת בית המשפט:

- 1
- 2 10. בפני עומדות עתירות הצדדים כדלקמן:
- 3 **תמ"ש 8542-06-17** (לאחר דחיית הסעדים לביטול רישומו של אסף כבן ממשיך ורישומו כבעלים של
- 4 מכסת הביצים, כאמור לעיל)
- 5 תביעת [REDACTED] כנגד [REDACTED] לסעד הצהרתי לפיו הזכויות במחסן הביצים (המבנה
- 6 וההכנסות) שייכות לישראל, וכן - להורות [REDACTED] להשיב את כל הכספים שקיבל בגין מחסן
- 7 הביצים ממועד מתן פסק דינו של כב' השופט נאמן ועד היום.
- 8
- 9 **תמ"ש 31940-07-19**
- 10 תביעת [REDACTED] כנגד [REDACTED] לסעד הצהרתי וצו עשה, צו פינוי וסעד כספי בסך 8,550 ₪,
- 11 בגין דמי שכירות עבור מחסן הביצים (בסך 2,500 ₪ לחודש + מע"מ) והוצאות חשמל (350
- 12 ₪ לחודש), וזאת החל מחודש מאי 2019 ועד הפינוי בפועל.
- 13
- 14 **תמ"ש 14652-10-19**
- 15 תביעה לצו מניעה וסעד הצהרתי שהגיש [REDACTED] כנגד [REDACTED] גבי ומושב [REDACTED] בה עתר:
- 16 א. למתן צו מניעה קבוע, האוסר על [REDACTED] להיכנס לשטח חקלאי בן 2.5 דונם מערבית לבית
- 17 המגורים בנחלה, צו הרחקה מהשטח הנ"ל, צו למניעת הטרדה מאיימת, וצו לפי פקודת
- 18 ביזיון בית המשפט (בגין הפרת החלטות מיום 27.7.17 ו- 25.9.2019).
- 19 ב. למתן צו הצהרתי כלפי 3 הנתבעים, המורה על בטלות הודעתו של מזכיר המושב מיום
- 20 24.7.19, ומצהיר כי הזכויות בשטח שבמחלוקת, לרבות מבנה הלול ומחסן הביצים
- 21 הנמצאים בו, נתונות לאסף ולא נרעו מנחלה 4.
- 22 ג. ליתן צו מניעה קבוע, כלפי 3 הנתבעים המורה להם להימנע מנקיטת כל פעולה שיש בה
- 23 לפגוע בזכויותיו של אסף בשטח שבמחלוקת ו/או במבנה הלול הממוקם בשטח הנ"ל.
- 24
- 25 **תמ"ש 44405-12-19**
- 26 תביעת [REDACTED] כנגד [REDACTED] למתן פס"ד הצהרתי בעניין הנכסים (מחסן
- 27 ביצים, לול מטילות, 5 דונם עודפים שהוקצו לנחלה), מינוי שמאי ושיפוי כספי (בניית צהרון,
- 28 2 מחסנים) וכן:
- 29 א. למתן פסק דין הצהרתי לפיו ישראל הינו בעל הזכויות במחסן הביצים אשר מהווה
- 30 "פעילות כלכלית נפרדת" ואינו קשור לנחלה.
- 31 ב. להורות כי [REDACTED] הוא שזכאי להכנסות דמי השכירות מחברת "גליקסמן" ולכספים
- 32 המצויים בחשבון הנאמנות שנפתח בעניין זה, וכן לכספים אשר הועברו ישירות לאסף
- 33 בחודשים 1-4/17 ולא הופקדו לחשבון הנאמנות.
- 34 ג. ליתן פסק דין הצהרתי לפיו [REDACTED] הוא בעל הזכויות בלול המטילות.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 ד. להורות על מינוי שמאי להערכת שווי בניית מבנה הצהרון וכל המחוברים לו,
2 כהשקעות/השבחות.
- 3 ה. לחייב את [REDACTED] לשפות את [REDACTED] בגין השבחות והשקעות במבנה הצהרון וב-2
4 המחסנים, ולקבוע כי [REDACTED] רשאי לפרק את 2 המחסנים ולהעבירם לרשותו ולחזקתו.
- 5 ו. ליתן פסק דין הצהרתי לפיו גבי הינו הבעלים של 5 הדונמים אשר הוקצו לנחלת ההרחבה
6 מהנחלה המייסדת.
- 7 ז. ליתן פס"ד הצהרתי לפיו הבית שהוקם על מגרש 85 הינו חלק מעזבונה של המנוחה, וכי
8 על [REDACTED] לשפות את התובעים בגינו בהתאם לחו"ד שמאי.
- 9 ביום 28.1.20 הודיע [REDACTED], כי בכל הנוגע למבנה הצהרון והמחסנים (הניתנים לפירוק) הוא
10 עותר למתן פס"ד הצהרתי, לפיו הוא הבעלים או בעל הזכות להשתמש והלחזיק בהם וביום
11 ביום 1.3.20 ביקשו התובעים למחוק את עתירתם בעניין הבית שנבנה על מגרש 85.
12
- 13 11. להשלמת התמונה יצויין, כי נוסף להליכים המפורטים לעיל נדונו אף:
- 14 • תמ"ש 23013-09-18 - בקשה לפי פקודת ביזיון בית המשפט שהגיש [REDACTED] כנגד אסף,
15 להחזר הוצאות בסך כולל 70,953 ₪ (62,953 ₪ תשלום למטפלת של המנוחה, 6,000 ₪
16 "איפוס" חשבון ברשויות המס, 2,000 ₪ חלקו בהקמת מצבה למנוחה).
 - 17 בדיון ביום 19.10.19 אושרו כפס"ד הסכמות הצדדים לפיהן [REDACTED] ישלם 1/3 מ-62,953 ₪,
18 בדבר חלוקת המטלטלין והרכב, בדבר צו הדדי לפיו אף צד לא יפריע לצד השני בעבודתו,
19 כי כל עוד לא ניתנה החלטה אחרת, [REDACTED] ימשיך לעבוד בלול ואילו גבי או מי מטעמו
20 במחסן הביצים, [REDACTED] לא ייכנס למחסן הביצים [REDACTED] או מי מטעמו, לא
21 יכנסו ללול וכי כל הצדדים ישמרו על ניקיון השטח ויסירו כל מפגע המפריע או מונע
22 מהצד השני את עבודתו, לרבות ציוד/חפצים שהונחו בסמוך לול ויפנו ע"י [REDACTED]
23
 - 24 • ביום 13.8.20 הגיש ישראל תביעה כספית כנגד [REDACTED] ע"ס 150,000 ₪ בגין השקעות במבנה
25 הצהרון (תמ"ש 28414-08-20).
 - 26 בהחלטה מיום 24.12.20 הוריתי על מחיקת התביעה ונקבע כי עסקינן בתביעה כספית
27 הנובעת מאותה עילה בגינה התבקש סעד הצהרתי (תמ"ש 44405-12-19), כי מאחר ובית
28 המשפט טרם הכריע לעניין מעמדו של [REDACTED] במבנה הצהרון, הרי שמדובר בתביעה
29 שהקדימה את זמנה וכי לאחר שיקבל את הסעד ההצהרתי לו עתר, יוכל [REDACTED] לתבוע
30 תביעה כספית בגין אותה עילה הקמה לו בתביעה לפס"ד הצהרתי.
31
 - 32 • בנוסף תלויה ועומדת עתירת [REDACTED] כנגד [REDACTED] לפינוי וסילוק יד (תמ"ש 19053-04-
33 19) – תביעה זו התבררה בנפרד מהתיקים לעיל.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

1 יצוין כי במסגרת ההליכים עתרו התובעים בבקשה למתן צו מניעה זמני, לעניין סעדים שונים
2 הנוגעים למכסת הביצים והכנסות ממנה, ולאי ביצוע דיספוזיציה בזכויות.
3 בהחלטה ביום 27.7.17 נקבע כי המשך הכנסות מהלול והמכסה יהיו [REDACTED] בכפוף לזכות
4 לערוך התחשבות ולטעון כל טענה ככל שייקבע אחרת, בכל הנוגע לזכויות במשק ו/או
5 במכסה. כן נאסר על הצדדים לעשות כל דיספוזיציה בזכויות במשק ו/או הנלוות למשק
6 למעט השלמת רישום זכויותיו של [REDACTED]; לעשות כל שינוי במבני המשק, המיטלטלין שבו וכל
7 המצוי בו; להטריד אחד את השני ולנהוג באלימות.
8

9 על החלטה זו, הוגשה בקשת רשות ערעור (רמ"ש 20361-10-17).
10 בית המשפט המחוזי בהחלטתו מיום 30.11.17 אישר את הסכמת הצדדים כי סך של 3,000 ₪
11 מתוך הכספים המגיעים עבור מכסת הביצים מאת חב' [REDACTED] /משווק אחר, יועברו מדי
12 חודש לחשבון נאמנות שייפתח על ידי עו"ד ברזל וכי צו איסור הדיספוזיציה ביחס למכסת
13 הביצים הרשומה ע"ש [REDACTED] יוותר על כנו עד לסיום ההליך.
14

15 בהחלטה מיום 29.3.2018 נקבע כי דמי השכירות המשולמים ע"י חברת [REDACTED] בגין מחסן
16 הביצים, יופקדו בחשבון נאמנות ע"ש ב"כ הצדדים.
17

18 13. ניסיונות בית המשפט לאורך ההליך להפנות הצדדים להליך גישור, כמו גם לפתור המחלוקות
19 ביניהם בראי פתרון כולל, לא צלחו.
20

תמצית טענות הצדדים:

תמצית טענות התובעים [REDACTED] ו-[REDACTED]

הקצאת שטח של 5 דונם ע"י נחלה 4 (נחלה מייסדת) לנחלה 51 (נחלת ההרחבה)

24 14. לטענת [REDACTED] מאז פטירת אביו ז"ל ובמשך 25 שנים, שימש כיד ימינה של המנוחה, דאג לה
25 לטיפול רפואי, קניות, תחזוקת הבית, סייע בהבאת עובדת זרה ובמימוש זכויותיה כאם
26 שכולה מול משרד הביטחון והמל"ל. כן טיפל בניהול המשק ותחזוקתו, לרבות - ניהול
27 ספרים מול רשויות המס אגודה ומועצה, רכישת עופות מהמשווק, תחזוקת הלול, קניית
28 תערובות, תשלומים וכ"י. בנוסף התקשר מול חברת [REDACTED] בכל הנוגע להקמת מחסן
29 הביצים וחדר הקירור.
30

31 15. לטענת התובעים, בשנת 1999 הוקצו 5 דונם משטחי הנחלה לנחלת ההרחבה (נחלה 51), אז
32 בהחזקתו של האח [REDACTED] ז"ל (אביו של התובע גבי) וזאת, מכח החלטת ועד המושב/אגודה.
33 ההקצאה בוצעה באופן גורף כך שכל נחלה מייסדת הקצתה 5 דונם לנחלת בניס. המדובר
34 בהחלטה היסטורית של האגודה, ואין המדובר בהעברה שביצעה המנוחה על דעת עצמה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ"מ ואח'.

16. לטענתם, מתוקף היות האח [REDACTED] ז"ל חבר ועד מצא לנכון לערוך בעניין מסמך, הנושא תאריך 'ספטמבר 1999' ועליו חתימותיהם של המנוחה וש[REDACTED] ז"ל, אשר אושר בפני אגודת המושב (להלן: "מסמך 1999").
- עוד לטענתם, כבר לפני עשור ניגש האחין [REDACTED] (בנו של האח [REDACTED] ז"ל, ואחיהם של התובעים [REDACTED]) למזכירות המושב עם מסמך 1999, המזכירות קיבלה את המסמך ותייקה אותו בתיק. לטענתם, טענת [REDACTED] כי אין המדובר בחתימת המנוחה, הועלתה על ידו גם בהליכים קודמים.
17. לטענתם, בשנת 1992 עם פטירת אבי המשפחה, ונוכח מצוקתה הכספית של המנוחה אז, הקים [REDACTED] יחד עם המנוחה את מבנה הלול לגידול עופות, על מנת שהיא תהנה מהכנסת מכסת הביצים. לטענתם, השקיע את המשכנתא שנטל עבור רכישת בית משלו, במבנה לול מודרני ורחב. לטענתם הלול הוקם מחוץ לשטח הנחלה, אך בשנת 1992 השטח היה עודנו חלק מחלקה ב' המשויכת לנחלה.
18. לטענתם [REDACTED] אינו יכול לטעון לאי ידיעתו על חתימת מסמך 1999. מאז פטירת האח [REDACTED] ז"ל ב- 2008, מחזיק [REDACTED] (בנו) בנחלה [REDACTED] ובשטח שבמחלוקת כיוורשו. לטענתם, הכל ידעו על הקצאת השטחים, והדבר לא היה חריג במערכת היחסים המשפחתית. המנוחה נהגה לעזור לכל בני משפחתה, וכולם נהנו – מכספים/מנכסים ו/או זכות שימוש בנכסים והקמת מבנים. התובעים אף פירטו בהרחבה כספים שהועברו לבני המשפחה השונים, לרבות [REDACTED] וילדיו. לטענת [REDACTED] הוא נכנס בנעלי אביו [REDACTED] ז"ל – ומשכך הוא נהנה מקבלת 5 הדונמים אשר התווספו לנחלת [REDACTED] ז"ל (נחלת ההרחבה).
- לטענת [REDACTED], קיבל את הרשאת המנוחה ז"ל והקים את ביתו, הוא מבנה הצימר, בשטח הנחלה. לדבריו המנוחה נתנה הסכמתה כי יתגורר עם משפחתו בשטח הנחלה, כאשר הבניה וההשקעה במבנה הצימר בוצעו על ידו לבד. (סוגיה זו נידונה בנפרד בתמ"ש 19-04-19053)
19. לטענת [REDACTED], הוא שטיפח, קידם, עשה ופעל למען רווחת ותפוקת המשק, מתוך הנחה שיהנה מפירות המשק וכך גם יתר בני המשפחה. לימים הכל נהנו מפרי עמלו, לרבות [REDACTED] ובני משפחתו.
20. לטענת [REDACTED], המנוחה החליטה בחייה מה יעשה ברכושה. לטענתו, המנוחה לא היתה ערה לכך כי מינוי הבן הממשיך עודנו בתוקף על אף פניויה בעניין למספר גופים, ולא בכדי דאגה לציין בצוואתה כי אין בכוונתה כי [REDACTED] יוכר כבן ממשיך. על אף שהמנוחה לא סלחה [REDACTED] על גרירתה להליכים משפטיים בגיל מבוגר, מעולם לא העניקה [REDACTED] פחות מיתר בני המשפחה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 21. התובעים מפנים לעדות מזכיר המושב מיום 4.12.19, בה הבהיר את השתלשלות העניינים
2 בעניין מסמך 1999, וציין כי אגודת המושב היא הריבון הקובע בסכסוכים לגבי חלוקת שטחי
3 ב' ו-ג', ואילו בכל הנוגע לשטח א' קובעת הרשות. כן מפנים התובעים לדברי נציגת רשות
4 מקרקעין ישראל (להלן: "רמ"י") בדיון מיום 4.12.19, כי רמ"י אינה מתערבת בחלוקה פנימית
5 של נחלות במושבים, וכי לא תמיד הדבר נרשם בספריה.
6
- 7 22. לטענתם, בשים לב לכך שהאגודה/ישיבת ועד היא שאישרה את הקצאת השטחים מנחלה 4
8 (מייסדת) לנחלה 51 (הרחבה), ההעברה מושלמת ומוגמרת, כך שמלבד השטחים החקלאיים
9 שהוקנו לנחלה 51 הוקנתה לה גם חלקה ב' וכך גם כל המחוברים אל הקרקע חיבור של קבע.
10
- 11 23. לטענתם, אישר בחקירתו כי ידע אודות העברת הקרקעות בשטח הגעתון וסנגיין לנחלה
12 51, ובמכתבו לאגודה ציין כי השטח נמסר לפני שנים ומשכך לא יכולה להישמע טענתו כי לא
13 ידע כי חלקה ב' הועברה אף היא לנחלה 51 מכח מסמך 1999, ואינו יכול לטעון נגד המסמך.
14 לטענתם, אף הביא בעצמו מודד לנחלה, שציין על גבי התשריט כי השטח שבמחלוקת
15 כמו גם המבנים שהוקמו עליו אינם שייכים לנחלה 4. מכאן לטענתם, הדבר היה ידוע [REDACTED]
16 עוד ב-2016 בעת שהיתה המנוחה בחיים. לטענתם, [REDACTED] מעולם לא ערער על תשריט המודד.
17
- 18 24. לטענתם, נמסר להם על ידי מזכירת המושב כי המפה שהציג [REDACTED] הינה חלקית ואינה כוללת
19 את כלל השטחים החקלאיים (המפה שהציג [REDACTED] צורפה כמוצג ד', ואילו מכתבה של מזכירת המושב
20 והמפות שצורפו אליו צורפו לסיכומי התובעים כנספחים ט"ו-ט"ז).
21

מחסן הביצים

- 22
- 23 25. לטענת [REDACTED] בשנת 2004 הוקם מחסן ביצים במימון חברת [REDACTED], לאיסוף אחסון
24 ושיווק ביצים. מחסן הביצים נבנה מחוץ לשטח הנחלה, ועל השטח שהועבר לנחלה 51.
25 לטענתו, המדובר בעסק עצמאי שלו, ללא קשר לנחלה, ואף אישר זאת בחקירתו.
26 לטענתו, ממועד הקמתו הוחזק ונוהל המחסן על ידו, כאשר האחין [REDACTED] דאג להפעילו.
27
- 28 26. לטענת [REDACTED] האח הרצל ז"ל ביקש בחייו את אישור האגודה לבניית מחסן חקלאי, והמחסן
29 הוקם ונבנה בשטח זה ולא בכדי – שכן הכל ידעו כי המנוחה העניקה השטח [REDACTED] ז"ל, לא
30 בכדי אף הוצבו בשטח זה המכולות של האחין [REDACTED] (בנו של [REDACTED] ז"ל). התובעים הסתמכו
31 וציפו להחזיק בקרקע מכח התחייבות המנוחה.
32
- 32 27. לטענתו, מאז הקמת המחסן ועד סוף שנת 2014 חברת [REDACTED] לא שילמו דמי שכירות
33 עבורו. בסוף 2014 הורחבה ע"י [REDACTED] פעילות מחסן הביצים ונבנה חדר קירור לאחסון
34 הביצים, וממועד זה סוכם עם חברת [REDACTED] על תשלום סך של 2,500 ₪ לחודש + מע"מ.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 הכנסות ממחסן הביצים שולמו לידי המנוחה (הכנסות הועברו לחשבון המשותף). לטענתו,
 2 כ- 50% מהחקלאים במושב הצטרפו לשיווק דרך המחסן, תמורת התחייבותו לשווק את
 3 תוצרת הביצים מהלולים דרך המחסן למשווק "גליקסמן". לטענתו, עם פטירת המנוחה דרש
 4 להעביר את דמי השכירות לחשבונו הפרטי, בטענה כי הוא הבעלים החדש
 5 של המחסן, ובפועל הועברו לחשבון [REDACTED] 13,000 ₪ בגין 4 חודשי שכירות, אשר לטענת [REDACTED]
 6 מגיעים לו. בהתאם להחלטת בית המשפט הועברו הכספים לחשבון נאמנות.
 7
 8 28. לטענתו, בשנת 2019 החליטה חברת [REDACTED] להפסיק את ההתקשרות עמו ודרשה לקבל
 9 60,000 ₪ עבור הוצאות חדר הקירור ולחילופין - לפנות את חדר הקירור ולפרקו. לטענתו,
 10 הושג הסדר לפיו שילמו [REDACTED] ו [REDACTED] 20,000 ₪ לשם הותרת חדר הקירור, נוכח מחויבות
 11 [REDACTED] כלפי החקלאים לשווק את תוצרתם. לטענתו, לא השתף במו"מ ובטיפול בעניין
 12 והתשלום אף הוא בוצע ע"י התובעים בלבד.
 13
 14 29. לטענת [REDACTED] מחסן הביצים הינו מפעל חייו, ואיש מבני המשפחה לא פקפק בכך. מחסן
 15 הביצים אינו מסוג הנכסים המצויים בכל נחלה, אינו מוזכר בצוואת המנוחה, והינו יחידה
 16 נפרדת אשר אינה קשורה למכסת הביצים. התובעים עותרים להחריג את הפעילות הכלכלית
 17 של חדר הקירור ממחסן הביצים, ולהורות כי מחסן הביצים נמצא בבעלותו הבלעדית של
 18 [REDACTED] שנשא בתשלום לחברת [REDACTED].
 19
 20 **מבנה הלול**
- 21 30. לטענת [REDACTED] בשנת 1992 לאחר פטירת אבי המשפחה ונוכח דרישת מועצת הלול, חויבה
 22 המנוחה לבנות לול חדש ומודרני על מנת להמשיך לגדל עופות לפרנסת המשפחה. לטענתו,
 23 בהיעדר יכולת כלכלית, לקח על עצמו את בניית הלול מכספי משכנתא שקיבל עבור בניית
 24 בית חדש במקום הבית הישן שהועבר אליו מהאגודה (בו הוא מתגורר עד היום). טענת [REDACTED]
 25 כי הלול נבנה מכספי פיצויים שקיבל האב המנוח ז"ל - מופרכת, שכן האב המנוח עבד באופן
 26 וולונטרי ולא קיבל כספים כעולה ממכתב גזברות המועצה 'מעלה יוסף'. לטענתו, די בעובדה
 27 כי המנוחה לא קיבלה פיצויים להעיד על מצבה הכלכלי הקשה.
 28
 29 31. לטענתו, נוכח צו המניעה שניתן, הלול משמש את [REDACTED] באופן בלעדי, ובמהלך ההליכים
 30 חידש להקה בלול המטילות. לטענתו, הלהקה הקודמת נרכשה ע"י המנוחה, ובצוואתה
 31 ציוותה המנוחה כי 3 ילדיה ייהנו מהרווחים/מפירות המכסה (רצון אשר לא קיים).
 32
 33 32. לטענתו, יש להפריד בין הכנסות הלול כ- לול מטילות, לבין מבנה הלול. לטענתו, הוכר
 34 כבן ממשך ומכח מעמדו זכה בנחלה ובזכות הכלכלית הצמודה לה - מכסת הביצים, ואולם,

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 מבנה הלול הוקם ומומן על ידו, המנוחה ציוותה לו את המבנה ובצוואתה, כמו גם את יתר
2 המבנים אותם בנה מכספו (למעט מבנה הצימר שנבנה במימון [REDACTED] לטענתו, ניתן להסיק
3 כי המנוחה ציוותה את כלל הנכסים בסעיף אחד כי האמינה כי צוואתה תקימה, [REDACTED]
4 ימשיך להנהיג את המשפחה ו"לעשות סדר".
5
6 33. לטענתו, הכלל הוא כי "אין אדם יכול להוריש יותר ממה שיש לו ואין אדם יכול להוריש
7 נכסים שאינם שייכים לו" (ע"א 2698/92 יונה נ' אדלמן פד מח (3) 275, פסקה 13) והדברים יפים
8 בהתייחס אל השטח שהועבר אל [REDACTED] ז"ל (ולאחר מכן אל בנו [REDACTED]), בהתייחס למחסן,
9 הביצים ובהתייחס למבנה הלול.
10
11 34. לטענתו, ניתן להסב את מבנה הלול לעסקים אחרים, כגון תעשייה, ואין סיבה [REDACTED] יאנה
12 מופעלו ועמלו משך 25 שנה. עוד לטענתו, עפ"י הרפורמה לגידול משותף כלל המגדלים יהיו
13 חייבים בהפסקת הגידולים בלולים הקיימים ומעצם הגידול המשותף עתיד [REDACTED] להרוויח
14 סכומים גבוהים יותר לעומת הגידול הפרטי.
15

מבנה הצימר (צהרון)

- 17 35. לטענת [REDACTED] בשנת 2011 הקים בשטח הנחלה הסמוך לבית המייסדים, מבנה צימר עם
18 מרפסות בעלות של 150,000 ש"ח, אשר שימש כצהרון ימרכז מוריה ונרשם ברשויות המס על
19 שמו. לטענתו, במהלך חיי המנוחה עשה שימוש חופשי במבנה, תוך שניתנה לו הרשאה לקיים
20 שם את עסקו, ומשכך השקיע כספים רבים במבנה. אולם, לאחר פטירת המנוחה, החליף
21 [REDACTED] באופן חד צדדי את המנועולים במבנה באופן שנמנע ממנו לעשות בו שימוש.
22

השלמת טיעונים

- 24 36. לתובעים ניתנה רשות להגיש סיכומי השלמה (לגביהם יוער, כי לא רק שלא הוגשו בתמציתיות
25 כמתחייב מטבעם, אלא אף היו נרחבים מהסיכומים עצמם) – אשר בהם הוסיפו כדלקמן:
26 א. לטענתם, [REDACTED] אינו מעוניין בשטח אלא במבנים המצויים עליו המפיקים הכנסה, הוא
27 מבקש לגזול מפרנסת אחיו ואחייניו, לקבל את המבנים מהמוכר מבלי להשקיע, וחומד
28 עסקים ונכסים אשר כלל אינם קשורים לנחלה.
29 ב. טענות [REDACTED] בדבר זיוף/היעדר כשרות/השפעה בלתי הוגנת – מועלות בהתאם למטרותיו.
30 לטענתם, ככל שלמנוחה לא היתה גמירות דעת לגבי מסמך 1999, הרי שכך לגבי כל פעולה
31 שביצעה בחייה, לרבות העברות כספים [REDACTED] ומשפחתו. לטענתם, בהתנגדותו לצוואת
32 המנוחה אישר [REDACTED] כי המנוחה ידעה קרוא וכתוב, חתמה בטביעת אצבע, וכשהייתה
33 כשירה נהגה לחתום בשמה המלא והוא אינו מתכחש לחתימתה במסמכים הנוגעים אליו.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 ג. לטענתם, ככל [REDACTED] סבור כי מסמך 1999 מזויף – יכל לעתור למינוי גרפולוג ולא עשה כן.
- 2 לטענתם, מקום בו אין מסמך מקור יש להסתפק בעותק הטוב ביותר האפשרי. כן קיימת
- 3 סבירות גבוהה כי המסמך המקורי נותר בבית המנוחה עליו השתלט [REDACTED]
- 4 ד. לטענתם, אין כל נפקות לעובדה כי המנוחה החזיקה בשטח השנוי במחלוקת, שכן
- 5 המשפחה פעלה בשטחים כיחידה אחת. לטענתם, המנוחה התפרנסה מהלול ולא ניתן היה
- 6 לצפות מהנכדים לדרוש מסבתם דמי שימוש על השימוש שהיא עושה במקרקעין.
- 7 ה. התובעים שוללים את טענת [REDACTED] בדבר "חוסר מעש" – שהרי, לטענתם, הוקמו מחסן
- 8 ביצים ומבנים וכן הוצבו מכולות על השטח. גם אם המנוחה זנחה את מסמך 1999, הרי
- 9 [REDACTED] ז"ל וילדיו לא זנחו אותו, והאחיין [REDACTED] הציב מכולות על הקרקע לפני כעשור.
- 10 ו. לטענתם, העברת שטחים לנחלה 51 לא הותירה את נחלה 4 ללא שטחים, והמדובר
- 11 במקרה קלאסי של "זה נהנה וזה לא חסר".
- 12 ז. לטענת [REDACTED] המנוחה בצוואתה, ציינה כחלק ממבני הנחלה, מבנים שאינם קשורים
- 13 לנחלה, כדוגמת: הצהרון ומבנה המגורים של האחין [REDACTED] שנוסף בנחלה. המנוחה ערכה
- 14 את צוואתה כפי שערכה בידיעה כי כאשר הנחלה בכללותה תישאר בידיו, תמשיך
- 15 המערכת המשפחתית לחול והכל יהנו מהכנסות המשק ופירותיו, לרבות נכדיה.
- 16 ח. לטענתם, האגודה היא שמחליטה ואישרה את פעולות ההעברה. ככל [REDACTED] חולק על
- 17 החלטת האגודה, עליו לפנות לאגודה/רמ"י. [REDACTED] מתעלם מההחלטה ומתעלם מזכות
- 18 הריבון לאפשר העברות מסוג זה. לטענתם, "לא ניתן לשנות סדרי עולם", כאשר [REDACTED]
- 19 בעצמו היה ער להעברות שבוצעו עוד בשנת 1999. עוד לטענתם, מסיכומי [REDACTED] עולה, כי
- 20 הוא אינו חולק על עצם ההעברה אלא על מיקום שטח ההעברה (סעי' 21). למיטב ידיעתם,
- 21 [REDACTED] זומן לשיבת הועד וניתנה לו זכות להעלות טענותיו. עוד לטענתם, [REDACTED] ניסה לשנות
- 22 את החלטת המושב ביחס לשטח שבמחלוקת, ואולם המושב לא קיבל את טענותיו.
- 23 ט. לטענתם, התבי"ע אכן מסמנת את חלקה א' ו- 12.5 דונם מחלקה ב' ההיסטורית, ממנה
- 24 הועברו 5 דונם לנחלת ההרחבה מכח החלטת האגודה וכן מסמך 1999.
- 25 י. נוכח הרפורמה בענף הלול, מבנה הלול ניתן להסבה לעסקים שאושרו ע"י האגודה (כך
- 26 לדוגמא, הפך האחין [REDACTED] את עסקיו מלולים לעסק ציוד בריכות וריהוט גן. גבי מעוניין כי אחיו
- 27 יעביר עסקיו לשטח זה על מנת שלא יידרש לשלם שכירויות בגין הפעלת עסקיו בשטחים אחרים).

תמצית טענות:

הקצאת שטח לנחלת ההרחבה

- 31 37. לטענת [REDACTED] לאחר שכשלו כל ניסיונות ישראל לבטל את מעמדו כבן ממשך ולזכות בעצמו
- 32 בנחלה ובלול באמצעות הצוואה – "צץ" לפתע מסמך חדש, ועמו טיעון חדש – צילום של מסמך
- 33 מספטמבר 1999, על פיו נטען כי המנוחה העבירה מנחלה 4 לנחלה 51, שטח של 2.5 דונם

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 הצמוד מערבית לחלקה א' של הנחלה עליו ממוקמים הלול ומחסן הביצים, ובהתבסס עליו
2 עותרים התובעים להחרגת השטח והמבנים מנחלה 4, ולקבוע כי לא הוקנו [REDACTED]
3
- 4 38. לטענתו, הן רישומית והן בפועל, השטח שבמחלוקת היה חלק מנחלה 4 עד לפטירת המנוחה
5 ועד בכלל, שאז הועבר אליו, הבן הממשיך. לטענתו, כל שטחה של הנחלה, כולל השטח
6 שבמחלוקת, הוחזק על ידי ההורים בחייהם, והם גידלו שם גידולים שונים.
7 לטענתו, עסקינן בשטח חקלאי הצמוד לחלקת המגורים של הנחלה (חלקה א') ומהווה חלק
8 מחלקה ב'. ע"פ אישור [REDACTED] מיום 28.4.2019 בדבר הרכב שטחי הנחלה - נחלה 4 כוללת
9 שטח חקלאי (ליד הנחלה) מערבית לנחלה 2922 מ"ר, שהינו השטח שבמחלוקת [מוצג א'].
10 כן לטענתו, ע"פ תשריט תצלום אוויר שנמסר ע"י מזכירות המושב באותו מועד ובו מסומנים
11 גבולות הנחלה - ניתן להבחין כי השטח שבמחלוקת לרבות הלול ומחסן הביצים מצוי
12 בתחומי הנחלה. [מוצג ג].
- 13 לטענתו, מזכיר המושב בחקירתו מיום 4.12.2019 אישר את המסמך מיום 28.4.2019 החתום
14 על ידו, ואף העיד כי התשריט משקף את השטחים של נחלה 4 ההיסטורית. המזכיר טען כי
15 התשריט הינו משנות ה-50, ואולם לא ידע להסביר כיצד הוא כולל מבנים משנים 2004-2005
16 (מחסן הביצים). מכאן לטענתו [REDACTED] השטח שבמחלוקת היה ועודנו כלול בנחלה 4. מאידך,
17 לא הוצגו אישורים/תשריטים לפיהם השטח שויך לנחלה 51.
18
- 19 39. לטענת [REDACTED] גם בפועל השטח היה ועודנו חלק בלתי נפרד מנחלה 4: הכנסות פעילות הלול
20 הועברו לחשבון המנוחה עד פטירתה אף לטענת ישראל, דמ"ש ששולמו ע"י [REDACTED]
21 עבור מחסן הביצים הופקדו לחשבון המנוחה כנגד חשבונית מס של המנוחה; המנוחה נשאה
22 בחייה בכל הוצאות הלול ואף השקיעה בהשבחתו סכומים ניכרים הרבה לאחר 1999.
23
- 24 40. לטענתו, הזכויות במשבצת הקרקע של המושב מוכרות ע"י רמ"י למושב, המקצה אותם
25 למתיישבים בדרך של נחלות ובמעמד של ברי רשות. חלקה ב' (המיועדת לעיבוד חקלאי),
26 הינה חלק בלתי נפרד מהנחלה המוקצית למתיישב, והעובדה כי היא אינה מסומנת בתב"ע
27 (להבדיל מחלקה א' המיועדת למגורים) - אינה משנה ממעמדן המשפטי של זכויות המתיישב
28 בכל אחת מהן, בשתייהן מעמדו של המתיישב הוא בר רשות של האגודה. הטענה כאילו
29 המושב אישר את העברת השטח נוגדת את הרישום האחרון והעדכני של המושב, לא הוצג
30 רישום אחר/ נוגד, ולא הוצגה החלטה של המושב על העברת השטחים.
31
- 32 41. לטענתו, המדובר במחלוקת פנים משפחתית, אשר המושב אינו נוקט עמדה לגביה, לא הגיש
33 כתב הגנה על אף היותו נתבע, ואף הצהיר בדיון כי יכבד את הכרעת ביה"מ. על כן לטענתו,
34 יש לבחון האם המנוחה העבירה את השטח שבמחלוקת מנחלה 4 ל-51, האם יכלה היתה
35 להעבירו כלל, והאם ראוי לתת תוקף להעברה זו - שאלות עליהן יש להשיב בשלילה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 42. לטענתו, לא ניתן להסתמך על מסמך 1999 ולאשר על יסודו העברת זכויות בשטח/במבנים:
 2 מסמך 1999 לא הוצג במקור לבי"מ או למושב. לטענתו, לא מדובר במסמך אותנטי והוא אף
 3 חשוד כמזויף, ולא ניתן להעביר זכויות במקרקעין על יסוד צילום, דבר הנוגד את "כלל
 4 הראיה הטובה ביותר". לטענתו, לא ניתן הסבר להיעדר המסמך, נמסרו גרסאות שונות לגבי
 5 ע"י התובעים, ואף אחד מהם לא טען כי ראה את המקור. בנוסף, שני החותמים הלכו
 6 לעולמם ואינם יכולים לאשר חתימתם; אין עדים לחתימת המסמך; המסמך רשום בכתב יד
 7 בעוד המנוחה לא ידעה קרוא וכתוב; אין עדות לגבי רושם הדברים והאם הוקראו למנוחה
 8 והיא הבינה אותם; לא נעשה ניסיון לאשר את החתימות שעל המסמך ע"י מומחה לכתב יד;
 9 הטענה בדבר קיומו של המסמך – הועלתה 20 שנה לאחר שנערך, ולאחר שכל טענות [REDACTED]
 10 לעניין ירושת האם נדחו; תוכן המסמך סותר את התנהלותם של החתומים עליו, אשר בפועל
 11 ראו בשטח שבמחלוקת חלק מנחלה 4.
 12 לטענת [REDACTED] יש להחיל על המסמך את נטל ההוכחה המוגבר החל בתביעות כנגד עיזבון.
 13
- 14 43. לטענתו, למנוחה לא היתה גמירות דעת לגבי המסמך והיא מעולם לא מימשה האמור בו:
 15 לטענתו, למנוחה לא היתה הבנה וגמירות דעת לגבי משמעותו של מסמך 1999 (גם אם היה
 16 אותנטי), ומהתנהלותה לאחר 1999 עולה כי זנחה האמור בו (ע"א 1330/93 אלבו נ' אלבו ואח').
 17
- 18 לטענתו, בכל השנים היה ממוקם בשטח המחלוקת לול המטילות, ממנו התפרנסה המנוחה
 19 כל ימיה. לאחר 1999 השקיעה המנוחה השקעות ניכרות בשיפור הלול ומימנה את שדרוגו.
 20 בשנת 2004 הוקם על השטח ליד הלול, מחסן לאיסוף ושיווק ביצים.
 21 לטענתו, המנוחה אכן העבירה בחייה לנחלה 51 שטח חקלאי אחר של 2.5 דונם בגוש 18404
 22 (שטח געתון). העובדה כי לא העבירה את השטח הצמוד לבית המגורים מעידה כי לא התכוונה
 23 להעבירו [REDACTED] מפנה למפה שקיבל ממוזכרות המושב עליה כתבה המוזכרה בכתב יד כי שטח געתון
 24 נמסר לנחלה 51 של האח [REDACTED] ז"ל. לטענתו, העובדה כי לא נרשם כך לגבי השטח שבמחלוקת, מעידה
 25 כי השטח האמור לא נמסר ולא הועבר.
 26 לטענתו, המנוחה ראתה בשטח שבמחלוקת חלק בלתי נפרד מנחלה 4, נהנתה מהכנסותיו
 27 ונשאה בהוצאות הקשורות בו, ולא עשתה/טענה דבר שיש בו לרמוז שהשטח הועבר לנחלה
 28 51. בצוואות שערכה המנוחה, התייחסה למבנה הלול כחלק מנחלה 4 וכחלק מעזבונו. כך
 29 בסי' 3 לצוואה שקוימה – ציינה המנוחה כעניין הצהרתי כי הנחלה כוללת את מבנה הלול.
 30
- 31 לטענתו, גם התנהל וטען כל השנים, לרבות במסגרת ההליכים, כי המדובר בשטח
 32 שהינו חלק מנחלה 4. פעל כל השנים כמי שיש בו לרמוז שהשטח הועבר לנחלה, ולכן
 33 להתנהלותו ולפעולותיו השלכות על המנוחה, וחיזוק לטענה שמעולם לא היתה לה גמירות
 34 דעת לגבי העברת השטח שבמחלוקת, ומכל מקום היא לא מימשה אותה וזנחה אותה. עוד

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 מפנה [REDACTED] לעדותו של גבי, הבן הממשיך בנחלה 51, לפיה כלל לא ידע שהשטח עליו הלול
2 ומחסן הביצים שייך לנחלה 51 עד לאחר פטירת המנוחה. (עמ' 32 ש' 15).
- 3
- 4 לטענתו, טענת מזכיר המושב בעדותו, כאילו העברת השטח לנחלה 51 אושרה ע"י המושב
5 מתוך הכרה לזיקה בין הקמת מחסן הביצים בשטח הנ"ל והעובדה כי [REDACTED] (בן [REDACTED] ז"ל)
6 מפעיל את המחסן-הינם בבחינת "חוכמה שלאחר מעשה" שכן אודי עצמו, בתצהירו מיום
7 21.2.18 לא טען כי המחסן הוקם בשטח השייך לנחלה 51 או שהעסקתו במחסן קשורה לכך.
8
- 9 44. לטענתו, אין תוקף למסמך משנת 1999 לאחר פטירת המנוחה, המנוגד לסעי' 8 לחוק הירושה,
10 באשר המדובר בהוראה בדבר הקניית נכסים של אדם לאחר מותו, שאינה בצוואה, וכאשר
11 המסמך סותר הן צוואות מאוחרות שנערכו ע"י המנוחה והן את מינוי [REDACTED] כבן ממשיך.
12
- 13 45. לטענתו, קיים השתק עילה מכח פסק הדין החלוטים: צו קיום צוואת המנוחה, הותיר על כנו
14 את ס' 3 לצוואה, בו ציינה המנוחה כי הנחלה כוללת את מבנה הלול ושטחים חקלאיים.
15 בפס"ד חלקי מ- 11.12.17 שניתן בתמ"ש 8542-06-17, והפך חלוט, נדחתה עתירת ישראל
16 להירשם כבעלים של המשק (ולבטל את זכותו של [REDACTED] להירשם כבן ממשיך), כאשר בס' 17
17 לכתב התביעה נטען כי המשק כולל את מבנה הלול.
18 לטענתו, פסקי הדין החלוטים לעיל, מהווים השתק עילה המונע מישראל לטעון כי הלול או
19 השטחים החקלאיים אינם חלק מנחלה 4, וכי [REDACTED] זכאי להם מטעמים שלא ע"פ הצוואה.
20 לטענתו, צירופם של תובעים נוספים אינו גורע מתחולתו של השתק העילה, כי צירוף התובעים
21 הוא "פיקציה", והתביעה הינה תביעתו של [REDACTED] לבדו ונועדה לשרת את
22 ענייניו הכלכליים והמשפחתיים. מתואר "כמנהיג" המשפחה וכמי "שעושה בה סדר"
23 (סעי' 151 לסיכומים) ואף השי' אלון ציינה בפסק דינה כי [REDACTED] "נטל על עצמו את הפיקוד על
24 קופת המשפחה" ו- "על פיו יישק דברי".
25
- 26 46. השתק פלוגתא: לטענתו, השי' אלון הורתה בפסק דינה על ביטול העברת מכסת הביצים
27 הצמודה לנחלה 4, על סמך ממצאיה כי אסף הסתמך על ההתחייבות לבן ממשיך שניתנה לו
28 ע"י ההורים, ו"נטל על עצמו את העבודה היומיומית במשק ובמטילות מתוך ראייתו והבנתו
29 כי הוא בן ממשיך". לכן נקבע כי "האם שעה שהעבירה את מכסת הביצים לנתבע הפרה את
30 ההסכם כלפי התובע ומכח הפרה זו זכאי התובע ... לסעד של אכיפה" כן קבעה כי "העברת
31 המכסה לא נעשתה כמעולה תמת לב מצידו של הנתבע - גם מטעם זה דין התביעה להתקבל".
32 לטענתו, ממצאים אלו יפים גם לגבי מסמך 1999 וביטול ההעברה הנובעת ממנו: כשם
33 שהמנוחה לא היתה רשאית להעביר ב- 2005 את מכסת הביצים, כך לא היתה רשאית להעביר
34 ב- 1999 את שטח המחלוקת ועליו הלול. לטענתו, פסה"ד מחייב את [REDACTED] במי שהיה צד לו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 וכמי שבא בנעלי המנוחה, ומכח השתק פלוגתא הוא מנוע מלטעון כנגדו. לטענתו, מסמך 1999
2 לא היה ידוע לו הצדדים לא פעלו על פיו ולכן לא נתקף במסגרת תמ"ש 5840/05. ואולם, אין
3 הבדל מהותי בין שתי הפרות.
4
5 לטענתו אין מקום להבחין בין מכסת הביצים (השייכת לבן ממשיך) לבין מבנה הלול (אשר
6 לשיטת ישראל אינו הכרחי לגידול המטילות או לפרנסתו של [REDACTED]):
7 ראשית, כבי' השופטת אלון הפרידה בין היכולת לנהל את הלול לבין היכולת לזכות במכסה –
8 לגבי כל אחת מהן קבעה כי היא מבטאת את מימוש זכותו של הבן הממשיך, ועל כן [REDACTED]
9 מנוע לטעון כנגד קביעה זו מחמת השתק פלוגתא.
10 ושנית - הטענה לפיה [REDACTED] יכול לממש את המכסה במקומות אחרים מכח הרפורמה הצפויה
11 במשק הלול נטענה בעלמא ולא הוכחה. הרפורמה עתידית, ולעת הזו שלילת הלול משמעה
12 מניעת היכולת להתפרנס והפרה של התחייבות לבן ממשיך. בנוסף, הצטרפות לרפורמה
13 כרוכה בעלויות של מאות אלפי שקלים, וכפייתו על [REDACTED] תהא הפרה של ההתחייבות לבן
14 ממשיך, ומכוח השתק פלוגתא [REDACTED] מנוע לטעון אחרת.
15
16 47. לטענתו, חל השתק שיפוטי מפני העלאת טענות סותרות. בעוד שבהליכים מוקדמים טען
17 כי נחלה 4 כוללת את לול המטילות והוא זכאי לקבל את הזכויות בלול ע"פ צוואת
18 המנוחה, הרי שבהליכים מאוחרים (לאחר דחיית עתירותיו לביטול מינוי בן ממשיך וקבלת הלול מכח
19 הצוואה) – טען כי הנחלה אינה כוללת את הלול שהועבר לנחלה 51 (עדות ישראל, מיום 22.5.20, עמ'
20 18). המדובר בטענות סותרות. לטענתו, די בכך [REDACTED] זכה בשורה של סעדים וזמניים על
21 יסוד טענתו כי הלול הינו חלק מהנחלה (תמ"ש 17424-02-17, תמ"ש 8542-06-17, רמ"ש 20361-10-17)
22 כדי להחיל את ההשתק השיפוטי ולמנוע את הטענה כאילו הלול הועבר לנחלה 51.
23
24 48. לטענתו חלים התיישנות ושיהוי על כל טענה המבוססת על מסמך 1999 ו/או מבקשת ליתן
25 תוקף להעברת שטחים עפ"י מסמך זה – המדובר בזכות אובליגטורית, שתקופת ההתיישנות
26 לגביה הינה בת 7 שנים, וחלפה לכל המאוחר ב- 2006. "שליפת" המסמך לאחר פטירת
27 המנוחה, לאחר [REDACTED] הסתמך עשרות שנים על קבלת הלול ומבלי שאפשר לשמוע את
28 עמדתה/אומ"ד המנוחה לגבי המסמך – חסרת תו"ל ומצדיקה דחיית התביעה מטעמי שיהוי.
29
30 49. לטענתו, אישור המושב להעברה הינו בטל מעיקרא. לטענתו, המושב הוא נאמן על משאב
31 ציבורי ועליו לנהוג בו ובחלוקתו ע"פ כללי המשפט הציבורי והצדק הטבעי, בהגינות, יושר
32 ושוויון, בהיעדר ניגוד עניינים, ע"פ שיקולים ענייניים ותוך מתן זכות שימוע לכל מי שעשוי
33 להיפגע מהחלטותיו. [REDACTED] אינו חולק על כי האגודה קיבלה בשנות ה- 90 החלטה עקרונית

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 בדבר העברת 5 דונם מכל נחלה מייסדת לנחלת הרחבה, ולטענתו המחלוקת נסובה על
 2 ההחלטה לאשר את העברת השטח שבמחלוקת דווקא, ועימו הלול ומחסן הביצים.
 3 לטענתו, בפנייתו למושב מיום 30.6.2019 הורה למושב על העברת 2.5 דונם מנחלתו, בשטח
 4 שאינו צמוד לחלקה א' ואין עליו מבנים חקלאיים מניבים (כפי שנעשה בחלקות האחרות),
 5 ואולם המושב לא השיב לפנייתו ופעל בניגוד לנורמות יסוד של הגינות ומשפט ציבורי.
 6 המזכיר טען בחקירתו, כי לפני 3.5 שנים גבי יידע אותו בדבר המסמך, הביא העתק ממנו
 7 כעבור כמה ימים, וההחלטה להעביר את השטח התקבלה בהסכמה עם היו"ר ללא החלטת
 8 ועד הנהלה. ואולם, טענה זו נשללה מפורשות בעדות גבי שהעיד כי עד אחרי פטירת המנוחה
 9 לא ידע כי השטח שבמחלוקת שייך לנחלה 51. בנוסף, המכתב שהמזכיר מתייחס אליו נושא
 10 תאריך 24.7.2019, ולא 3.5 שנים קודם לכן, ואין כל ראיה כי המסמך הוצג לאגודה באותו
 11 מועד ואו כי התקבלו אישור/החלטה של האגודה באותו מועד.
 12 לטענתו, אין המדובר בהחלטה כדין – קבלת החלטה בלי רישום/דיון/פרוטוקול, בשיחת
 13 טלפון בין המזכיר ליו"ר, שלא ע"י הגורמים המוסמכים, היא אינה מתיישבת עם תקנון
 14 האגודה, תקי האגודות השיתופיות ומושכלות מנהל תקין. מטענת המזכיר לפיה התייחס
 15 לשטח החקלאי בלבד (ולא ללול שעליו) עולה כי הוא אינו מבין כי מכח המכתב מועברות
 16 זכויות בלול לנחלה 51. כן לטענתו, החלטת המושב התקבלה בלא סמכות, בלא תשתית
 17 עובדתית, על יסוד צילום מפוקפק, עפ"י צד אחד, בשרירות ואפליה, תוך פגיעה בשלטון
 18 פגיעה בזכות השימוע, ואף תוך ניגוד עניינים/שיקולים זרים. לכן ההחלטה המנהלית בטלה
 19 ומבוטלת מעיקרא ואין ליתן לה תוקף. המושב בחר שלא להגיש כתב הגנה, ואין מניעה ליתן
 20 כלפיו סעד במישרין ולו בשל עמדתו כי יכבד כל החלטה. לטענתו, לביהמ"ש סמכות מכח סעי'
 21 1(6) לחוק ביה"מ לענייני משפחה, נוכח הזיקה הברורה לסכסוך המשפטי נרע"א 5267/14
 22 ליון נ' שייבץ).
 23
 24 50. לטענתו, ההחלטה לגרוע מנחלה 4 את השטח שבמחלוקת מנוגדת לדין. כבעלים של זכויות
 25 בנחלה במרום הגליל נתונה לו הזכות לגידול עופות לביצים ובהתאם צמודה לנחלתו מכסת
 26 ביצים, מכח חוק המועצה לענף הלול התשכ"ה – 1963 וחוק הגליל התשמ"ח - 1988. המושב
 27 אינו מוסמך ליטול זכות זו בדרך של נטילת הלול מנחלתו. לטענתו, נטילת השטח שבמחלוקת
 28 מנחלה 4 והותרתה ללא אמצעי ייצור וללא אפשרות לעיבוד חקלאי מנוגדת לחובת המושב
 29 ע"פ החלטה 970 של מועצת רמ"י, הקובעת בין היתר כי: 'האגודה תהיה חייבת להעמיד לרשות
 30 בעלי הנחלות קרקע לעיבוד חקלאי בשטח המהווה את נחלתם לפי גודלה בהתאם למכסת הקרקע
 31 שנקבעה לנחלה באותו הישוב ובמסגרת הכוללת של משבצת האגודה.'
 32
 33 51. לטענת [REDACTED] בהתאם לקביעות בפסה"ד בתמ"ש 5840/05 עולה כי: האחים [REDACTED]
 34 ז"ל זכו בזכיה מיידית במשקים ומכסות ייצור; [REDACTED] זכה במגרש בן דונם בחכירה ישירה
 35 מן המנהל עליו הקים במהלך השנים את מגוריו ועסקים מניבים; ואילו [REDACTED] – נדרש

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

1 להמתין עשרות שנים במעמד של בן ממשיך עד לקבלת הזכויות במשק ההורים. לטענתו,
2 [REDACTED] אינו בוחל בדרכים של תוקפנות ואלימות (ר' בקשה לצו למניעת הטרדה מאיימת, וצו
3 מניעה זמני בתמ"ש 14652-10-19). עוד לטענתו, לאחיינים אין אינטרס לגיטימי בלול - גבי
4 בעל הזכויות בנחלה 51 הינו בעל מכסה משלו ומגדל אותה בלול שבתחומי נחלתו והצהיר
5 מפורשות כי אינו מעוניין בלול. הלול נתבע עבור [REDACTED] שאינו בעל נחלה, אין ולא יכולה
6 להיות לו מכסת ביצים, ועל כן אין לו כל אפשרות להשתמש בלול לייעודו, והוא הצהיר בסעי'
7 12 לתצהירו כי בכוונתו להסב את המבנה לעסקים אחרים. לטענתו, מדובר בפעילות אסורה
8 שכן המדובר בקרקע חקלאית, וזו אף מעידה כי [REDACTED] מונע עי נקמנות ורצון לפגוע גרידא.
9

10

מבנה הלול

11 52. לטענתו, על אף העברת הזכויות בשטח המחלוקת לנחלה 51, הסעדים המבוקשים - הצהרה
12 על [REDACTED] כבעל הזכויות במבנה הלול, סילוק ידו של [REDACTED] מהלול וחיוב [REDACTED] בדמי שימוש-
13 אינם אפשריים משפטית בהתאם לסעי' 12 לחוק המקרקעין.
14

15 53. לטענתו, בניגוד לטענת [REDACTED], מבנה הלול לא הורג בצוואת המנוחה - המנוחה ציינה כי
16 הלול הינו חלק מהנחלה אותה היא מבקשת להוריש [REDACTED].
17

18 54. באשר לטענת [REDACTED] כי השקיע כספים בהקמת הלול ועל כן זכאי לזכויות בו:

19 (1) [REDACTED] לא הציג ראיה לטענתו, כי הקים את הלול ב- 1992 מכספי הלוואות משכנתא
20 שנטל. לטענת [REDACTED] הלול הוקם מכספי האם, כספי פיצויים שקיבלה לאחר פטירת האב.
21 לטענתו, חתם ערבות למשכנתאות של [REDACTED] ולפיכך הוא יודע כי ניטל ב- 1990 ו- 1998
22 ולא כנטען, ושימשו לשיפוץ ביתו של [REDACTED] ולא להקמת הלול (עמ' 41 לפרוטוקול).

23 (2) גם אם היה [REDACTED] מוכיח השקעת כספים - סעי' 12 לחוק המקרקעין קובע כי הבעלות
24 בקרקע משתרעת גם על הבנוי בה, ואין נפקא מינא אם המחוברים נבנו בידי בעל
25 המקרקעין או בידי אחר.

26 (3) גם אם היה [REDACTED] מוכיח השקעת כספים - הרי שהלול הוקם מטעם האם, [REDACTED] פעל
27 כמנהל ענייניה, מיופה כוחה ועבורה. [REDACTED] טען, כי הכנסות הלול והמכסה הופקדו
28 בחשבונה של האם והדגיש כי כל הכספים בחשבון היו כספיה של האם ולא כספיו - כך
29 שהמדובר במתנה, שלא מחזירים לאחר 28 שנים. ממילא, לטענתו, לא עומדת הזכות
30 לדרוש את פירוק המבנה, שכן בהתאם לסעי' 21 לחוק המקרקעין מוקנית זכות זו לבעל
31 המקרקעין ולא למקים.
32

33 55. לטענתו, משהוכח כי השטח במחלוקת הינו חלק בלתי נפרד מנחלה 4 רישומית ובפועל,
34 ומשאין לתת תוקף למסמך 1999, ובהיעדר בסיס לטענות [REDACTED] בדבר זכויות אישיות

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 'נ' ו' ואח'.

1 במבנה הלול – יש לדחות את תביעת [REDACTED] ולקבל את תביעתו למתן סעד הצהרתי לפיו
2 הזכויות בשטח, במבנה הלול ובמחסן הביצים, נתונים לו.
3

4

מבנה צימר/צהרון

5 56. לטענתו, מסיכומי התובעים עולה כי [REDACTED] זנח את הסעדים הנתבעים בגין הצימר/צהרון.
6 למען הזהירות, אין מחלוקת כי המבנה הוקם בחלקה א' של הנחלה, [REDACTED] אינו טוען
7 לזכויות בו. כן לא הוכחה השקעת כספים, ואף אם הוכחה הרי העסק הוקם ע"י [REDACTED]
8 לצרכיו והוא אינו יכול לבוא בטענה בעניין זה. מאחר ולטענת [REDACTED] כל מה שעשה במבנה
9 נעשה בהרשאת המנוחה, הרי שבהתאם לסעי' 21 לחוק המקרקעין, אין לו ממילא זכות לדרוש
10 את פירוק המבנה/חלק ממנו.
11

12

מחסן ביצים

13 57. לטענתו, מחסן הביצים ממוקם בחלקה ב' של נחלה 4, אישורי האגודה כמו גם התשריט
14 שצורף ואושר על ידה חלים גם לגביו, ואף מזכיר המושב אישר כי האישורים שנתן חלים גם
15 לגבי מחסן הביצים (ע' 8 לחקירתו). עצמו אישר כי המחסן היה חלק מנחלה 4
16 ההיסטורית (ע' 25 לפרו' ש' 23). מזכיר המושב ציין בחקירתו כי האגודה החליטה, בדיעבד
17 ובתקופה האחרונה, לאשר את העברת השטח מכח מסמך 1999, משום שמחסן הביצים
18 הוקם על השטח ופרנס את בנו של [REDACTED] ז"ל (עמ' 10, ש' 8).
19

20

21 58. לטענתו, מחסן הביצים הוקם בשנים 2003-2004, כ- 15 שנה לפני שמסמך 1999 "צף"
22 לראשונה, "הוצג" למושב ו"אושר" על ידו. בכתב התביעה המקורי, נטען כי המחסן הוקם
23 מחוץ לנחלה 4 בהתבסס על כך שחלקה ב' אינה מסומנת בתב"ע, ולא נטען לגבי מסמך 1999.
24 לטענתו, מחסן הביצים הוקם כפי שהוקם, משום שהשטח הינו בתחומי חלקה ב' של נחלה 4
25 (המהווה חלק בלתי נפרד מהנחלה מאז יוסדה בשנות ה-50) וכאשר ענייני המנוחה, בעלת
26 הזכויות בנחלה, נוהלו על ידי [REDACTED].
27

28

29 59. לטענתו, הגם שבמסמך מ- 1999 מועברות הזכויות בשטח המחלוקת [REDACTED] ז"ל, ועל אף
30 עובד בו ומתפרנס ממנו – הסעד המתבקש הינו לקבוע כי [REDACTED] הוא בעלים של מחסן
31 הביצים, וזכאי להכנסות מדמי השכירות. זאת, כאשר הוא עצמו טוען שאין לו זכויות בשטח
32 שבמחלוקת. לטענתו, הזכויות במבנה נתונות למי שהינו בעל הזכויות בקרקע, קרי [REDACTED]
33 דמ"ש/דמי שימוש ראויים מגיעים לבעל הזכויות בקרקע, וכפי שהשתלמו למנוחה בחייה,
זכאי להן אסף הבן הממשיך אחרי מותה. אין ממש אף בטענת [REDACTED], לפיה המדובר "בעסק
עצמאי שלו ללא כל קשר לנחלה" הואיל ודמי השכירות שולמו לחשבונה של המנוחה, כנגד

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19
 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 חשבוניות מס. וממילא בהתאם לסעי' 12 ו- 21 לחוק המקרקעין, הקמת מבנים על הקרקע
 2 אינם מקנים למקים זכויות בקרקע, ודמי השכירות בגינו מגיעים לבעל המקרקעין.
 3
- 4 60. הבהיר כי אינו מבקש לסכל את פעילות מחסן הביצים, אין לו עניין בהכנסות העסק
 5 הנ"ל/רווחיו ואין לו התנגדות להמשך הפעלתו בכפוף לתשלום דמי שימוש ראויים. לטענתו,
 6 למחסן הביצים ולחדר הקירור אין חיבור חשמל עצמאי, והוא שמספק להם חשמל מחצרו
 7 - ראה נוספת לכך, שהמחסן נמצא בתחומי נחלה 4.
 8
- 9 61. עותר לקבוע כי מחסן הביצים הינו חלק בלתי נפרד מנחלה 4 וכי דמ"ש עבור מחסן
 10 הביצים ישולמו לבעל הזכויות בנחלה 4, כדלקמן: דמה"ש שהועברו לחשבון נאמנות כאמור
 11 בהחלטה מיום 29.3.2018 - ישוחררו לידי; דמה"ש ממועד 3/2019 (פינוי המחסן ע"י
 12 גליקסמן) ואילך יחולו על [REDACTED] המחזיקים לטענתם במחסן ומתפרנסים ממנו
 13 וישולמו לידי. לטענתו, בהיעדר מחלוקת/אסמכתא - יש להעמיד את דמי השכירות ע"ס של
 14 2,500 ₪ + מע"מ לחודש, כפי ששולמו ע"י [REDACTED]
 15
- 16 62. בסיכומי תשובתו, הוסיף [REDACTED] כדלקמן:
 17 א. הטענה לפיה האחיינין [REDACTED] הוא שניגש לפני עשור עם המסמך למזכירות נטענה לראשונה
 18 בסיכומים, ועומדת בסתירה לעדויות שנשמעו. לטענתו, המזכיר טען כי מאן דהוא הביא
 19 לו את המסמך לפני 3.5 שנים (ע" 6-7 לפרו' 4.12.19); גבי טען כי ראה לראשונה את המסמך
 20 בבי"מ ואין לו מושג אין הגיע למזכירות (ע" 31, 32 ש' 15 לפרו' 25.5.20), טען כי לא ידע
 21 על המסמך עד שהוצג בביה"מ (ע" 17, ש' 17 ואילך לפרו' 25.5.20). לא הגיש תצהיר ו/או
 22 לא זומן לעדות, ועל כן חזקה כי עדותו היתה פועלת לחובת [REDACTED]
 23 לטענתו, בניגוד לטענה כי "הכל ידעו על ההעברה" - אף אחד לא ידע: לא בעל הזכויות
 24 בנחלה 51; לא המנוחה שהמשיכה לנהוג בשטח מנהג בעלים; לא [REDACTED] שטען כי
 25 הורישה לו את הנחלה כולל הלול; לא [REDACTED] שבתצהירו מיום 2.12.18 לא טען כי המחסן
 26 הוקם בשטח נחלה 51; לא מזכיר המושב שהעיד כי המסמך הובא אליו לפי 3.5 שנים
 27 ולשיטתו אין בו העברה של הלול.
- 28 ב. הטענה לפיה המושב אישר בפרוטוקול את הצבת המכולות ע"י [REDACTED] לפני 10 שנים, נטענה
 29 לראשונה בסיכומים ואינה נתמכת במסמך/פרוטוקול. טענה זו סותרת את טענת המזכיר
 30 עצמו, לפיה האח הביא את מסמך 1999 לפני 3.5 שנים.
 31 ג. הטענה כי [REDACTED] ז"ל עומד מאחרי מסמך 1999 - אף היא טענה חדשה ונוחה, מקום בו
 32 הרצל אינו בין החיים. אם אמנם היה [REDACTED] ז"ל למוד ניסיון איך מתנהלים העניינים, היה
 33 דואג להשלים את ההעברה ו/או להפקיד את המסמך במושב בימי חייו (נפטר ב- 2008).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 יעקב נ' יעקב ואח'.

- 1 ד. הטענה לפיה [REDACTED] ז"ל הוא שביקש מהאגודה אישורים לבניית מחסן חקלאי – הועלתה
2 לראשונה בסיכומים המשלימים, ועומדת בסתירה לטענותיו של [REDACTED] עצמו כי הוא
3 היוזם והמקים של המחסן.
4 ה. טענת [REDACTED] כי המשכנתא שנטל בשנת 1990 שימשה לבניית הלול בשנת 1992 – הועלתה
5 לראשונה בסיכומים המשלימים, ומופרכת על פניה, שכן לא יכול היה לחזות בשנת 1990
6 כי אביו ילך לעולמו והסוכנות תדרוש לבנות לול חדש.
7 ו. טענות [REDACTED] כי הוא מתגורר עד היום בבית משנות ה-50 לא הוכחה, כאשר לטענת
8 [REDACTED] הבית שופץ ע"י ישראל מספר פעמים, ובנוסף הקים [REDACTED] במגרש שהוקצה לו
9 עסקים מניבים (פעוטון וצימרים).
10 ז. טענת [REDACTED] לפיה ההעברה בוצעה ע"פ החלטת המושב הינה הטעיה - החלטתו
11 ההיסטורית של המושב היתה להעברת 5 דונם חקלאי מנחלות ותיקות לחדשות, בלא
12 הוראה לגבי זיהוי השטחים. מזכיר המושב העיד, כי אין מניעה מבחינת המושב כי
13 השלמת השטחים תיעשה במקום אחר.
14 ח. בניגוד לטענת [REDACTED] הכנסות מן המכסה ומן הלול שולמו למנוחה משך עשרות שנים,
15 אף לאחר 1999, ועד פטירתה. ההכנסות ששולמו לאחר שנת 2014 הינן דמ"ש עבור מחסן
16 הביצים, ולא הכנסות מן הלול, כאשר עד 2014 קוזזו דמי השכירות כנגד השקעות
17 [REDACTED] בהקמת המחסן.
18 ט. בניגוד לטענת [REDACTED] לא השתלט על בית המנוחה, אלא תפס חזקה בבית שנתיים
19 וחצי לאחר פטירה, כאשר תביעות [REDACTED] לביטול מעמדו כבן ממשיך נדחו. עד אז היתה
20 החזקה בבית בידי [REDACTED] ואחיינו.
21

עמדת רשות מקרקעי ישראל (רמ"י)

- 22
23 63. רמ"י צורפה כנתבע 3 לתמ"ש 8542-06-17 והגישה כתב הגנה ביום 13.8.2017. ע"פ עמדת
24 רמ"י, המדובר בסכסוך משפחתי, כתב התביעה אינו מגלה עילה כלשהי נגדה ואין יריבות
25 בינה ובין התובעים. כאשר התובעים אף לא עותרים לסעד כלשהו כנגדה.
26 רמ"י פרטה כי :-
27 ביום 27.8.82 ניתנה ע"י [REDACTED] הצהרה למינוי [REDACTED] כבן ממשיך,
28 אשר נחתמה ע"י הסוכנות היהודית וע"י מושב [REDACTED]
29 ביום 29.1.85 נחתם בין הרשות לבין ההורים המנוחים הסכם לצירוף מגרש 85 לנחלה לצורך
30 הקמת יחידת דיור נוספת עבור [REDACTED]
31 לאחר מותו של האב המנוח ניתן אישור הרשות להעברת הזכויות בנחלה ע"ש האם.
32 ביום 29.3.2017 נמסרה הודעת הסוכנות היהודית בדבר מסירת הנחלה לחזקת [REDACTED] הבקשה
33 לרישומו כבן ממשיך מצויה בטיפול הרשות וטרם הושלמה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

1 כן הודיעה רמ"י כי אינה נוקטת עמדה ותכבד החלטת ביי"מ ובלבד שהדבר יתבצע בהתאם
2 להוראות כל דין, החלטות מועצת מקרקעי ישראל ורשות מקרקעי ישראל, ותשלומים כנדרש.

3

4

עמדת מושב

5 64. מושב [REDACTED] אשר צורף כנתבע 4 בתמ"ש 8542-06-17, לא הגיש כתב הגנה. ביום 5.7.17
6 הוגשה הודעתו לפיה הוא אינו קשור לסכסוך בין הצדדים ומתחייב לפעול בהתאם להחלטת
7 ביי"מ (על כן ביקש לפטור אותו מהתייצבות לדיון שנקבע בבקשת התובעים למתן צו מניעה זמני).
8 המושב צורף כנתבע 3 אף בתמ"ש 14652-10-19. אף בהליך זה לא הוגש כתב הגנה מטעמו.
9 מזכיר המושב מר אבי שומר התייצב לדיון שנקבע ליום 4.12.2019.

10

11

עמדת צדדים נוספים שצורפו כנתבעים להליכים

12 65. הסוכנות היהודית צורפה כנתבעת 2 בתמ"ש 8542-06-17 אף היא לא הגישה כתב הגנה,
13 ביקשה לפטור אותה מהתייצבות לדיון והפנתה להוראות ההסכם המשולש, בכל הנוגע
14 להעברת זכויות לאחר פטירה. בהתאם להחלטה בבקשה לדחייה על הסף נמחקו הסעדים
15 הנוגעים למינויו של [REDACTED] כבן ממשיד, ועל כן אין רלוונטיות לעמדתה.

16

17 66. המועצה לענף הלול, אשר צורפה כנתבעת 5 בתמ"ש 8542-06-17, הודיעה ביום 16.4.2017 כי
18 אינה צד לסכסוך בין הצדדים, ולפיך בהיעדר יריבות, תכבד כל החלטה שתינתן ע"י ביה"מ
19 ועתרה לפטור אותה מהתייצבות לדיונים.

20

21 67. חברת [REDACTED] צורפה כנתבעת 6 בתמ"ש 8542-06-17. ביום 13.7.2017, הודיעה כי זיקתה
22 למחלוקת בין הצדדים הינה בשתיים בלבד: א. היותה מי שממיינת ורוכשת את המכסה
23 השנתית של ביצי מאכל אשר במחלוקת בין הצדדים ב. היותה מי ששכרה את מחסן הביצים
24 שזכאות קבלת דמ"ש בגינו מצויה במחלוקת בין הצדדים. חברת [REDACTED] הבהירה כי
25 תמלא אחר כל החלטת ביה"מ וציינה כי עד לאחרונה הועברו דמ"ש, שולמה התמורה
26 והונפקה חשבונית לגבי [REDACTED] (כך במקור - ע.ק.) כאשר איש הקשר בעניינים אלו היה
27 [REDACTED]

28

29

דיון והכרעה:

30 68. כבר בראשית הדברים יש להבהיר, כי פסק דין זה מכריע בטענות הצדדים ובמחלוקת ביניהם
31 ואין בו כשלעצמו כדי להקים/ להקנות זכויות למי מהצדדים אל מול רמ"י ואו הסוכנות
32 היהודית ואו צ"ג שלא היה חלק מהליכים אלו.
33

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

69. ככלל, מערכת היחסים בין רמ"י, הסוכנות היהודית והאגודה השיתופית מוסדרת בחוזה משולש, לפיו רמ"י מנהלת את מקרקעי ישראל ומשכירה את המקרקעין לסוכנות בתור גורם מיישב, הסוכנות מעניקה רשות שימוש במשבצת קרקע לאגודה השיתופית, והאגודה כבר רשות נותנת אישור לחבר האגודה להיות ברשות נחלה מסוימת (המתיישב הינו בעל רישיון משנה). בעניינו- הוצג בפני בית המשפט חוזה שכירות משבצת תלת צדדי (ללא מצורפים) הנושא תאריך 7.3.2000.
- 7
- 8 "נחלה" המוענקת למתיישב חבר האגודה השיתופית, מוגדרת כחטיבת קרקע שלמה, בלתי ניתנת לפיצול, המיועדת למגורים ולעיבוד חקלאי. "הנחלה" נחלקת לשלושה סוגי חלקות:
- 9 חלקה א' – שטח הנחלה שנועד למגורי המתיישב; חלקה ב' – שטח הנחלה המיועד לעיבוד חקלאי; ו- חלקה ג' – שהינה חטיבת קרקע בלתי מחולקת, שנועדה לעיבוד משותף ולשטחים ציבוריים שלכל בעל נחלה יש חלק יחסי בה, בהתאם לגודל נחלתו (ר' ת.א. (ת"א) 4595-11-09 מידן זהרי ואח' נ' בית חירות מושב עובדים להתיישבות בע"מ ואח' [פורסם במאגר "נבו"]).
- 14
- 15 זכותם של בעלי הנחלות להחזיק בהן ולעשות בהן שימוש הינו זכות אובליגטורית-חוזית במהותה, ונובעת מהרשות הניתנת להם (ת"א 45302-07-16 אליהו נ' לוי ואח' [מאגר "נבו"]).
- 17
- 18 זכותו של חבר אגודה כבר רשות הינה זכות אישית שאינה קניינית, אשר אופייה וגדריה נקבעים בהתאם להסכמת הצדדים בהסכם הרישיון.
- 19 (ר' ע"א 1662/99 חזקיהו חיים נ' אליהו חיים, פ"ד נו (6) 295, סעי' 17 וכן ספרו של המלומד מיגל דויטש – "קניין", כרך ד', "בורסי", התשס"ז-2007, עמ' 420: "מהות זכותו של חבר המושב אינה בעלות במקרקעין, אלא מדובר בזכות שכירות או בהרשאת שימוש בנכס הזולת, בעוצמה כזו או אחרת, דבר המחליש את רמת ההגנה עליה, הן בהיבט החוקתי, והן בכל הנוגע לתקנה הציבורי").
- 24
- 25 70. אין חולק בין הצדדים, כי האגודה השיתופית (מושב [REDACTED]) אימצה את החלטת רמ"י והורתה לכל נחלה מייסדת להקצות 5 דונם מחלקה ב' לנחלת הרחבה.
- 26 הצדדים אף אינם חלוקים על כי 5 הדונם לא הוקצו ע"י נחלה 4 כמקשה אחת, כאשר מוסכם עליהם כי המנוחה העבירה בחייה לנחלת ההרחבה שטח של 2.5 דונם המצוי דרומית לנחלה (ואשר הצדדים התייחסו אליו כאל 'שטח געתון').
- 29
- 30
- 31 המחלוקת בין הצדדים הינה באשר לשטח בן 2.5 דונם, המצוי מערבית לבית המגורים בנחלה, ועליו מחסן ביצים ולול מטילות (להלן: "שטח המחלוקת"), לגביו טוען כל צד 'שלי הוא', ולגביו יש להכריע האם אמנם הקצתה המנוחה את שטח המחלוקת בחייה לנחלת ההרחבה (נחלה 51) כטענת התובעים, או שמא יש להותירו בשטחי הנחלה המייסדת (נחלה 4) כטענת [REDACTED] הבן הממשיך?
- 35

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [redacted] ואח'.

1
2
3
4
5

71. התובעים נסמכים על מסמך עליו תאריך 'ספטמבר 1999' אשר נחתם לטענתם בין המנוחה לבין האח [redacted] ז"ל לפיו מעבירה המנוחה את שטח המחלוקת לנחלת ההרחבה. לטענתם, המסמך הוגש לאגודה, אושר ע"י האגודה, ושטח המחלוקת משויך באגודה לנחלה 51 :

סטטוטוס 1999
[Handwritten text in Hebrew, partially obscured by redactions]

5402362

6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

72. יובהר, כי הצדדים לא הציגו אישורי זכויות מרמ"י בקשר עם הנחלה המייסדת ו-נחלת ההרחבה, לא הוצגו ההסכמים שנחתמו עם כל נחלה, לא הוצג פירוט שטחי הנחלות בפנקסי רמ"י ו/או הסוכנות היהודית ואף אין כל תימוכין לפירוט גו"ח המופיע במסמכים שהוצגו ע"י מי מהם (אם כי הצדדים אינם חלוקים על נתונים אלו). כן לא הוצגה בפני ביה"מ אסמכתא כלשהי לפיה שטח המחלוקת משויך בפועל לנחלה 51 בפנקסי רמ"י ו/או בסוכנות.

73. בדיון שהתקיים ביום 4.12.19 הודיעה נציגת רמ"י, כי אין בפנקסי רמ"י תיעוד להקצאת שטח המחלוקת מנחלה 4 לנחלה 51. כן לדבריה "באופן כללי הרשות פחות מתערבת בחלוקה פנימה של נחלות במושבים. ניסינו לבדוק אם יש העברות מתועדות אצלנו, לא נמצא שום קשר בין הנחלות, אצלנו אין תיעוד לדבר כזה. אין לי דבר לחדש. לא תמיד זה נרשם בספרי הרשות. לפעמים מעדכנים אותנו. הרשות קובעת כללי אצבע של שטח מינימאלי וכיו"ב. אין לי אינפורמציה לגבי שתי הנחלות הספציפיות" (ההדגשה שלי - ע.ק.).

74. הצדדים הסתפקו בהצגת אישורים שונים שהונפקו להם על ידי המושב, מפות ותשריט צילום אוויר – האמורים לשקף את זכויותיהם (אליבא דכל צד) בשטח המחלוקת. הגם שהמדובר באישורים המתיימרים לשקף מצב "רישומי" ומצופה היה כי יהיו אחידים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19
תמ"ש 44405-12-19 נ' [redacted] ואח'.

- 1 בנוסחם ובתוכם (והם אף הופנקו בסמיכות יחסית זל"ז), בפועל המסמכים אינם מתיישבים
- 2 זה עם זה ולמעשה סותרים.
- 3 כך הוצגו:
- 4 אישור עין יעקב מיום 28.11.2018 בדבר הרכב נחלה 4 [מוצג א']:

28/11/2018
מ.ל.ב.

לכל
מאן דבעי

הנדון: הרכב נחלה מס' 4 ע"ש [redacted]

- 1. נחלה 4 הינה נחלה מיסדת, מורכבת מנחלה א' ונחלה ב' ו-נחלה ג'.
 - נחלה א' – מגרש מגורים 2.274 דונם בכפוף למפת מדידה עדכנית.
 - בנוסף לבית המגורים קיימים בנחלה מכנים נוספים.
אין באישור זה פרוט למכנים הנוספים.
- נחלה ב' – 7.5 דונם שטחים חקלאיים מעובדים. (12.5 דונם מתוכם 5 דונם להרחבת נחלה)
אין באישור זה פרוט למחוכרים בשטחים החקלאיים.
- נחלה ג' – 5 דונם (חלק יחסי) שטחים חקלאיים נטועים בעיבוד משותף.

בכבוד רב,
ב/ועד הנהלה מושב [redacted]
מוסד ירושלים להתיישבות
חקלאית סיועיות על"פ

- 6 אישור מיום 28.4.2019 המופנה בדבר הרכב שטחי נחלה 4 [סומן מוצג א']:

28/4/19

ליכבוד
נחלה מס' 4.

הנדון: הרכב שטחי נחלה מס' 4

- להלן הרכב השטחים החקלאיים כפי שמופיעים בחסמ"י האגודה לנחלה 4.
- 1) שטח חקלאי גוש 18418 חלקה 4 2498 מ"ר.
 - 2) שטח חקלאי גוש 18418 נחלה 4 5018 מ"ר.
 - 3) שטח חקלאי (90 דונם) גוש 18422 נחלה 4 2365 מ"ר.
 - 4) שטח חקלאי (ליד הנחלה) מעובד לנחלה 2922 מ"ר.
- סה"כ 12803 מ"ר.
- גודל הנחלה 1325 מ"ר + 982 מ"ר (נגרע משטח חקלאי מערבית לנחלה)
2307 מ"ר.
- יש לציין כי מתוך 12803 מ"ר יש לגרוע 5 דונם לטובת נחלת הרחבה מס' 51 ע"ש [redacted]

בברכה מזכירות המושב

- 7
- 8

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 'ואח'.

1 אישור [redacted] מיום 24.7.2019 המופנה [redacted] בדבר הקצאת 5 דונם שטחים חקלאיים [מוצג ב']:

24/07/2019

ליכוד

הכדון: הקצאת 5 דונם שטחים חקלאיים למחלת הרחבה

בהתאם לדרישת מנהל מקרקעי ישראל ואסירה כלילת על חאג'רה החליט להקצות 10 דונם לנכחי הרחבה -
5 דונם במטע משותף ליד קיבוץ שומרת (סג'ין)
5 דונם משטחים חקלאיים של נחלה מייסדת .
האגודה פועלת לפי תקנון בעל תחילה, ואסירה והתחמה ועקר תריס ז"ל ביקשה להקצות 5 דונם ליעקב הרצל ז"ל (בן הרחבה)
3 - 5 דונם בגוש 18418 חלקה 4
3 - 2.5 דונם מעו בית לעוליה
והתאם להקצותה של המנחה , האגודה פועל בהתאם ואסירה בקשה זו

בברכה
ליכוד

נא להפיק עותקים
הפלאות שיחזיקו את

2
3
4

אישור [redacted] מיום 24.7.2019 המופנה לגבי בדבר הקצאת 5 דונם מנחלה מייסדת:

24/07/2019

ליכוד

הכדון: 5 דונם שטח חקלאי מנחלה מייסדת

קיבלת את הכתבן מיום 10/6/2019 והרצו לאשר כי בהתאם לבקשת המנחה [redacted] ז"ל משק מס 4 בעין יעקב ,
בשנת 1990 בקשה המנחה [redacted] להקצות 5 דונם חקלאיים לבנה ז"ל
3 - 2.5 דונם במטע חקלאי מעו בית לנחלה מס 4
3 - 2.5 דונם שטח חקלאי בגוש 18418 חלקה 4
ליורש יעקב הרצל ז"ל . מגיע 5 דונם מנחלה המייסדת מס 4 .
בהתאם לבקשת מנהל מקרקעי ישראל כתנאי לרישום הרחבה כנחלה בר"ר .
אסירה כלילת החליטה להקצות 10 דונם לבן הרחבה -
5 דונם במטע משותף ליד קיבוץ שומרת (סג'ין) .
5 דונם משטחים חקלאיים של נחלה מייסדת .
ובהתאם לבקשתה של המנחה , האגודה אישרה בקשה זו .

בברכה

נא להפיק עותקים
הפלאות שיחזיקו את

5
6

פרוטוקול ישיבת ועד הנהלה מיום 5.11.2019

7

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 ואח'.

- 1 כאמור וכעולה מהמסמכים, האישורים מיום 28.11.18 ו- 28.4.19 אינם תואמים את
2 האישורים המאוחרים יותר, מיום 24.7.19:
- 3
- 4 ע"פ אישור מיום 28.4.2019 - שטח חקלאי (ליד הנחלה) מערבית לנחלה 2922 מ"ר, הינו חלק
5 מנחלה 4 בהתאם למסמכי האגודה (בצירוף סייג כי יש לגרוע 5 דונם לטובת נחלת ההרחבה,
6 וללא פירוט באיזה שטח מדובר).
- 7 ע"פ האישורים מיום 24.7.2019 (שהונפקו 3 חודשים בלבד מאוחר יותר) - האגודה אישרה
8 את בקשת המנוחה להעביר 5 דונם מנחלה 4 לנחלת ההרחבה (2.5 דונם בגוש 18418 ו- 2.5
9 דונם מערבית לנחלה). היינו, שטח המחלוקת אינו חלק מנחלה 4.
- 10
- 11 בנוסף - הוצג צילום אוויר בו מסומנים גבולות נחלה 4, ממנו עולה כי שטח המחלוקת הינו
12 חלק משטחי נחלה 4, לרבות הלול ומחסן הביצים; ומאידך, הוצג תשריט מודד (משנת 2016)
13 לפיו הלול ומחסן הביצים אינם חלק משטחי נחלה 4.
- 14
- 15 לסיכומי התובעים צורף מכתב ב"כ האגודה, בו נטען כי ע"פ המפה שהוכנה ע"י מודד מוסמך
16 הלול ומחסן הביצים אינם נמצאים בשטח הנחלה לפי גבולותיה המפורטים בתוכנית ג/14561
17 (נספח ה' לסיכומים). התוכנית אליה מפנים במכתב לא הוצגה בפני ביה"מ, לא הובהר מעמדה
18 ו/או האם אושרה ו/או האם התבצע שינוי כלשהו ברישום בעקבותיה, ולא הובהר מה נפקותה
19 בהתייחס לרישומי הנחלות ברמ"י.
- 20
- 21 באשר לפרוטוקול ועד ההנהלה מס' 13 מתאריך 5.11.19, הרי שזה מאשר בדיעבד את עצם
22 מסירת האישור הנושא תאריך 24.7.19 לעיל. כך נכתב בפרוטוקול: "הוחלט לאשר המכתב
23 לגבי חלוקת 2.5 דונם ... ו- 2.5 מערבית לנחלה אשר נמסר על ידי המזכיר לגבי מנחלה
24 מס' 4 בהתאם לבקשתה של מנחלה המנוחה המכתב נמסר 24.7.2019".
- 25 כאמור, כעולה מהפרוטוקול אין מדובר באישור האגודה לעצם הקצאת השטחים מנחלה
26 לנחלה - אלא מאשר את הנפקת האישור.
- 27
- 28 75. מזכיר המושב מר [REDACTED] נחקר בדיון שהתקיים ביום 4.12.19.
- 29 בין היתר נשאל המזכיר לפרש ההבדלים בין המסמכים השונים שהוצגו (ראה עמ' 8 לפרוטוקול
30 ש' 6, עד עמ' 9 ש' 7):
- 31 "ש. אני מציג לך מסמך מיום 28.4.19, צורף לבקשה לצו מניעה ולתצהיר, זו חתימתך?
32 ת. כן. המסמך הוגש וסומן א'.
- 33 ש. כאן כתוב מה השטחים של נחלה 4 - זה השטח שמדברים עליו?
34 ת. זה השטח מתחילת הלול מערבה עד הכביש. כן.
- 35 ש. אתה מאשר שזה חלק מהשטח החקלאי?
36 ת. אני מאשר שזה חלק מהשטח החקלאי של נחלה 4.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 ש. אתה עומד מאחורי המסמך היום!
 2 ת. בוודאי.
 3 ש. גם היום השטח הזה חלק מהשטח החקלאי של נחלה 4 ?
 4 ת. כן, בוודאי שזה שייך הסטורית לנחלה 4 עד שבא המכתב.
 5 ש. אז המכתב בא אחרי 04/2019?
 6 ת. לא. המכתב קיים לפני שלוש וחצי שנים בערך. כשנתתי לו פירוט, אמרתי לו בכללי מה
 7 השטחים של הנחלה 4 היסטורית. הם ניתנו בהיסטוריה של המושב, אבל צוין שחמש דונם
 8 מגיע להרחבה.
 9 ש. אבל לא כתבת איפה?
 10 ת. נכון. לא ראיתי צורך לפרט, כיוון שאת החמש דונם שמגיע, אני נותן לנחלה להרחבה של
 11 המייסדת ושם אני קובע איפה השטחים.
 12 ש. אז אתה עומד מאחורי המכתב או לא?
 13 ת. נתתי את המכתב, כתבתי באופן כללי מהם השטחים של נחלה 4 ההיסטורית, ציינתי
 14 שחמישה דונם מתוך זה שייכים להרחבה של המייסדת. לנחלה של ההרחבה, נתתי מכתב
 15 לגבי פירוט המיקום של ה-2.5.
 16 ש. אתה באפרייל נתת לא רק מכתב אלא גם צילום אוויר. אמרת שהשטחים החקלאיים
 17 מתועדים; מפנה לנספח ג'. בתשריט שנתת [REDACTED] תאשר שגם הלול וגם מחסן הביצים
 18 מסומנים בתשריט כחלק מנחלה 4?
 19 ת. אבל ההיסטורי בשנות החמישים לזה התייחסתי. מהן האדמות ההיסטוריות של נחלה 4.
 20 ש. ממתית התשריט ?
 21 ת. משנות ה-50.
 22 ש. ממתית הסימונים ?
 23 ת. כשהמבנים היו קיימים.
 24 ש. אז 2005 ?
 25 ת. ב-4-2003 היה בערך מחסן.
 26 ש. אז התשריט משנת 2005?
 27 ת. לא התשריט משנות החמישים כשטח.
 28 ש. הצילום של נחלה 4 בשטח נעשה אחרי 2005 וזה הדבר היחיד שמוחזק?
 29 ת. אני מדבר על שטחים בשנות החמישים ולא מה יש עליהם וכך אני נותן אישורים לכל
 30 החברים על בסיס מפות של שנות החמישים, איזה שטחים ההורים או הם, כאשר ייסדו
 31 את המושב היסטורית. לא מתייחס מה יש עליהם".
 32
 33 אין בעדות המזכיר לעיל כדי להבהיר את הסתירה בין המסמכים, ועדותו אף מעוררת קשיים
 34 נוספים: לא ברור מדוע מלכתחילה הונפק אישור המשקף מצב היסטורי לכאורה ולא את
 35 המצב בפועל באותה עת? מדוע הונפקו אישורים שונים לבני משפחה שונים – הגם שהמדובר
 36 באותו שטח (וכאשר באותה עת כבר היה ידוע למושב על קיומם של הליכים משפטיים בין
 37 הצדדים, אשר המושב היה חלק מהם)? לא ברורה אף טענת המזכיר לפיה תצלום האוויר

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

1 מתייחס לשטחי הנחלה משנות ה-50 הגם שניתן לראות בו בבירור מבנים שנבנו שנים לאחר
2 מכך (וכיום נתונים במחלוקת בין הצדדים);
3
4 לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, בחנתי הראיות והעדויות שהובאו בפני, מצאתי לקבוע,
5 כי שטח המחלוקת שייך לנחלה 4, ולא הועבר לנחלה 51, וזאת מכלל הטעמים שלהלן
6 במצטבר:
7

8 **76. היעדר רישום של הקצאת / גריעת שטח המחלוקת במוסדות המיישבים**
9 סעי' 125 (ב) לחוק המקרקעין התשכ"ט – 1969 קובע כי "רישום בפנקסים לגבי מקרקעין לא
10 מוסדרים יהווה ראיה לכאורה לתכנון".
11 מכל העדויות שנשמעו בפני עולה בבירור כי מסמך 1999 לא הובא לידיעת המוסדות
12 המיישבים - רמ"י והסוכנות היהודית - ועל כן הקצאת הקרקע לפיו לא נרשמה בפנקסיהם.
13 אמנם, עסקינן בהקצאת שטחים שמקורה בהחלטת רמ"י, ובקרקע חקלאית מתוך חלקה ב'
14 שאינה רשומה בתב"ע, כאשר רמ"י הודיעה כי אינה מתערבת בחלוקה הפנימית בין הנחלות
15 (ראה לעיל). ועם זאת, אין פירושו של דבר כי ניתן לזנוח / לוותר על רישום ההקצאה במוסדות
16 המיישבים מקום בו יש בהקצאת הקרקע כדי להשליך גבולותיה ושטחה של כל אחת
17 מהנחלות - כאשר אלו נקבעים בהסכמים שנחתמים אל מול הגורמים המיישבים.
18

19 **77. שיוך קרקע המחלוקת לנחלה 51 באגודה – האמנם ?**
20 כאמור, ההחלטה בדבר עצם הקצאת שטחים מנחלה מייסדת לנחלת הרחבה היתה החלטת
21 רמ"י, ואינה החלטה של המושב/האגודה כלל.
22 בעוד שבהתאם לעדותו של המזכיר, החלטת האגודה המורה לנחלה מייסדת להקצות שטחים
23 לנחלת הרחבה (שהינה הלכה למעשה אימוץ החלטת רמ"י ע"י האגודה) - אושרה בידי אסיפה
24 כללית; הרי שבאשר ל"אישור" האגודה להסכמות המתיישבים באשר לחלק משטחם אותו
25 הם מבקשים להקצות – נדמה כי הינו פורמלי, ניתן לאחר מעשה, ומוצא את ביטויו, אם בכלל,
26 ברישום פנימי באגודה עצמה.
27

28 ספק אם ניתן לראות בהנפקת המסמך הנושא תאריך 24.7.2019 - משום החלטה אופרטיבית
29 שקיבלה האגודה בדבר הקצאת שטחים בין נחלה 4 לנחלה 51 ו/או אישור של האגודה לביצוע
30 הקצאת השטח הספציפית בין שתי הנחלות.
31 המזכיר בעדותו תאר את השתלשלות העניינים שהובילה להנפקת המכתב (ע"ד, ש"ד-4): "לפני
32 כמה חודשים פנה אלי [REDACTED] במכתב שאומר שהוא רוצה אישור שאכן 2.5 דונם שם ו-2.5 דונם
33 שם, על סמך הסכם שלו עם הסבתא וקיבל את המכתב הזה. התייעצנו, אני בדרך כלל עובד מול יושב
34 ראש וועד, התייעצנו יחד והחלטנו שעל סמך המכתב הזה אנו נותנים מכתב ומאשרים 2.5 דונם שם
35 ו-2.5 שם."

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 ואח'.

- 1 היינו, האגודה הנפיקה את האישורים בשנת 2019, על אף שע"פ עדותו, שהמועד בו הובא
 2 לכאורה מסמך 1999 לידיעת האגודה היה במועד כלשהו בשנת 2016, ולאחר שהחלו ההליכים
 3 המשפטיים בין הצדדים.
 4 ועוד - כאמור לעיל, פרוטוקול ישיבת ועד ההנהלה מסי' 13 מתאריך 5.11.19 שהוצג, מאשר
 5 כדיעבד את עצם מסירת המכתב מיום 24.7.19, שנמסר כמה חודשים קודם לכן, ואין המדובר
 6 באישור האגודה לעצם הקצאת/גרירת השטחים בין הנחלות. טענת התובעים כי **זומן**
 7 לישיבת ועד וניתנה לו הזכות להעלות טענותיו – לא הוכחה.
 8
 9 ויחד עם זאת, ע"פ עדותו של המזכיר, שטח המחלוקת שויך באגודה לנחלה 51 מאז 2016 נ"ו
 10 ע"י 10, ש' 22-23) ועולה כי יש לבחון האם ואיזה משקל יש לייחס להתנהלות האגודה ו/או
 11 האישור שהנפיקה?
 12
 13 אינני סבורה כי יש לראות ברישום הפנימי של המושב – ככל שאמנם בוצע (מקום בו לא
 14 הוצג בפני בית המשפט רישום/מפה/כל מסמך אחר מהאגודה שהיה מוסכם על הצדדים) -
 15 כרישום בפנקסים ו/או רישום לפיו יש לקבוע את זכות המתדיישבים בקרקע.
 16
 17 ראשית, כמפורט לעיל, האגודה הנפיקה אישורים שונים וסותרים (ובפרק זמן קצר), דבר
 18 שאינו מתקבל על הדעת מקום בו אישורים אלו אמורים לשקף מצב רישומי.
 19
 20 שנית, מעדות המזכיר עולה, כי הרישום – אם נעשה כלל - הינו רישום פנימי, לגבי הקרקע
 21 החקלאית (בהבחנה מחלקה א'), ומסתכם בזיהוי פיזי ותיעוד של החלקה והמתדיישבים בה.
 22 תחילה העיד המזכיר:
 23 **"אני רוצה לחזור שאדמות המושב, שטחי ב' וג' הם חקלאיים הם ברשות של המושב ולא**
 24 **מחולקים לחקלאים ברישום במנהל, אלא זה מתועד אצלנו לפי מפות. כל נחלה אנו יודעים**
 25 **איפה חלקה בשטח החקלאי. הרישומים במפות, בא חבר ורוצה לדעת איפה השטח שלו,**
 26 **או איפה הזכות שלו לעיבוד, כי שטח של האגודה שניתנה לעיבוד, אצלנו זה במפות לפי**
 27 **מספרי נחלה"** (עמ' 7 ש' 10-14).
 28 ולאחר מכן כי:
 29 **"ש. איך אתם מאשרים את ההחלטות האלה, התקשרות הזו?**
 30 **ת. אנו לא מתערבים בזה. אנו לא עושים רישומים של זה, אם מתעוררת בעיה, אנו יודעים**
 31 **כמה סה"כ השטח בנחלה ואם פלוני אומר אני לא מסתדר איתו, אנו מתערבים (ע' 12, ש' 4)."**
 32

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 שלישית, בשים לב למסמכים השונים שהונפקו ע"י האגודה עצמה (כאשר אף לגבי המפה
2 שהוצגה נטען כי היא חלקית) לא הוכח האם נערך רישום, ככל שנערך המתעד את הקצאות
3 השטחים בין הנחלות בעת ההקצאה.
4 כן לא הוצג אופן רישום/סימונם של שטחים אשר נגרעו באופן דומה מנחלות מייסדות
5 אחרות במושב, בין אם רישום/סימון כאמור בוצע באגודה/רמ"א/אחר.
6
7 רביעית, מעדות המזכיר עולה כי אין פרוצדורה בעניין, וכי עד היום הקצאות השטחים נעשו
8 בהסכמה (למעשה, מתוך 40 משפחות מייסדות זה המקרה היחיד עד כה בו התעוררה בעיה).
9 **"ש. האם ישנן עוד משפחות שהנחלה המייסדת העניקה או העבירה גודל מסוים
10 מהשטח שלה לנחלה של בני המשפחה?
11 ת. בוודאי ואילו היו בעיות בניהם, זה היה מגיע אלינו. נכון לעכשיו כולם מסתדרים.
12 ש. מה הפרוצדורה של משפחות אחרת, הסתפקו במסמך או מעבר?
13 ת. שום דבר. מבחינתנו, כאשר נחלה מייסדת מעבירה לנחלה בהרחבה, אנו בכללי יודעים
14 שהנחלה המייסדת יש לה איקס דונם, מתוך זה יש חמש דונם להרחבה והם מסתדרים
15 בניהם. אין לנו תלונות. כל אחד עושה מה שהוא רוצה בחמישה דונם" (עמ' 11, ש' 24-30).**
16
17 עוד העיד המזכיר, כי האגודה אף לא נאלצה להתמודד קודם לכן עם סיטואציה בה מתבקש
18 אישורה להקצאת השטחים לאחר שבעל הנחלה נפטר והיא אינה נדרשת לבדיקתם
19 מהימנותם של מסמכים המוצגים לה:--
20 **"... אנחנו כשיש מסמך כזה שבעל הנחלה מבקש כך וכך, אנו מקבלים זאת ופועלים, אם
21 זה אותנטי או לא, שאנשי החוק יעשו את זה. אנו לא מבינים בזה. גם אם זה נעשה אחרי
22 שאנשים נפטרים. אומנם זה מקרה ראשון שיש לנו, לא היו לנו מקרים כאלה, אבל החלטנו
23 ללכת על פיו, להתנהג על פיו." (עמ' 8, ש' 1-3).**
24
25 כן יש להפנות לעדותו לפיה, החלטה אינה ניתנת בכתב ולא מתנהל פרוטוקול לגביה (עמ' 9,
26 ש' 22-27), ולהסתייגותו כי האישור שהונפק (בדבר הקצאת השטחים) מתייחס לקרקע
27 החקלאית עצמה ולא למבנה הלול המצוי על אותה קרקע (עמ' 10, ש' 12-16).
28
29 מכל האמור לעיל, המסקנה היא כי אישורי האגודה להקצאת שטחים מתמצה למעשה בזיהוי
30 פיזי של השטח והמתיישבים, ועד כה ניתן באופן אוטומטי שכן שיקף את הסכמות
31 המתיישבים ולא הצריך הפעלת שיקול דעת. לא הוכח כי קיים הליך המסדיר את האופן בו
32 על האגודה לפעול במקרה כגון זה.
33 יתרה מכך, על אף שהמזכיר שב וטען כי האגודה מתערבת במקרה הצורך, וכאשר נדמה כי
34 דווקא מקרה זה הצדיק/הצריך את התערבותה – לא מצאתי כי האגודה הפעילה את
35 סמכותה. האגודה אף לא הגישה כתב הגנה, והודיעה כי תכבד כל החלטה של בית משפט.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 נוכח האמור לעיל, אינני סבורה כי ניתן לראות בכל רישום פנימי של האגודה משום רישום
 2 שהינו מקביל לרישום בפנקסים (כאמור בסעי' 123 ו-125 לחוק המקרקעין) ו/או רישום לפיו
 3 יש לקבוע את זכות המתיישבים בקרקע. לשון אחר, מקום בו האישורים שהנפיקה האגודה
 4 סותרים ו/או אינם מתיישבים זה עם זה, אין די באישורים מיום 24.7.2019 כדי לקבוע כי
 5 שטח המחלוקת אכן הוקצה מנחלה 4 לנחלה 51.
 6
 7 78. עם זאת, אוסיף ואסייג, כי לא מצאתי כי יש לבחון את החלטות ו/או התנהלות האגודה בראי
 8 המשפט המנהלי, כטענה [REDACTED]
 9
 10 ככל [REDACTED] היה סבור כי יש לעשות כן, היה עליו לנקוט בהליך נפרד בעניין בערכאה
 11 המוסמכת. לביה"מ לענייני משפחה לא מוקנית הסמכות לדון ולהכריע בטענות אלו אגב
 12 אורחא במסגרת סכסוך משפחתי.
 13 אמנם כטענת [REDACTED], לבית משפט זה, אכן נתונה הסמכות לדון בתובענות שעניינן סכסוך
 14 בענייני ירושה, אולם המחלוקת בפנינו אינה עוסקת בעיזבון המנוחה, ואיש מהצדדים אינו
 15 טוען כי שטח המחלוקת שייך לעיזבון (שהרי, לטענת [REDACTED] שטח המחלוקת הינו חלק מנחלה 4,
 16 ועל כן נוכח מינויו כבן ממשיך הנחלה אינה חלק מהעיזבון; ואילו לטענת התובעים, שטח המחלוקת
 17 הוקצה ע"י המנוחה עוד טרם פטירתה ומכאן שאינו חלק מהעיזבון).
 18
 19 זאת ועוד, יוער כי נציגת רמ"י הודיעה כי הרשות אינה מתערבת בחלוקה הפנימית של
 20 הנחלות, והחלוקה אינה תמיד נרשמת בספרי הרשות (ולא טענה כי בגרעית שטח המחלוקת
 21 יש משום פיצול הנחלה). כאמור, מעדות המזכיר עולה כי אין פרוצדורה בעניין, וכי עד היום
 22 הקצאות השטחים נעשו בהסכמה. משכך, לכאורה מקום בו לא הוכח קיומו של 'דין' (או
 23 במקרה דנן – נוהל), הרי שלא ניתן לדון/לבחון הטענה כי החלטה התקבלה שלא כדין.
 24
 25 79. תוצאת יישומו של מסמך 1999 הינה גדיעת אמצעי הייצור של נחלה 4, באופן שמוגד
 26 לפסה"ד החלוט שניתן בעניינם של הצדדים (תמ"ש 5840/05) ולמוסד 'הבן הממשיך'
 27 א. לאחר ששקלתי טענות הצדדים והראיות שהונחו בפני מצאתי כי יש לראות כלול כחלק
 28 בלתי נפרד מאמצעי הייצור של הנחלה, ועל כן - גרעית שטח המחלוקת מנחלה 4 וכפועל
 29 יוצא העברת הלול הממוקם עליו לנחלה 51, מהווה גדיעה של אמצעי הייצור של נחלה 4,
 30 בניגוד להתחייבות המנוחה לבן הממשיך ובניגוד לפסה"ד בתמ"ש 5840/05.
 31
 32 ב. כבר נפסק, כי מוסד "בן ממשיך" נוצר על מנת למנוע פיצול נחלה, ולהותיר המשק והנחלה
 33 כיחידה יצרנית - חקלאית משקית אחת גם במקרה של העברה בין דורית. (ראה עמ"ש
 34 (קריית) 29906-10-12 פלוני נ' פלוני (פורסם במאגר "נבו") (26.5.14)).
 35 ראה גם בספרה של ורד דשא, "המשפט החקלאי בישראל", "נבו", התשע"ד-2014, 289:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

1 "האינטרס הציבורי בשמירה על המשק החקלאי המשפחתי דורש יצירת מנגנון שיאפשר את
2 רציפות העיבוד גם במקרה של העברה בין דורית. לצורך זה מספקת המערכת המשפטית כלים
3 שמאפשרים לפעילות החקלאית להיות מועברת לאחרים כעסק מתמשך [...] מורכבות הנושא
4 נובעת מן המתח שנוצר בין העקרון שמבקש לאפשר את שלמות הנחלה לצורך רציפות העיבוד,
5 לבין דיני הירושה שלפיהם ככלל, בהעדר צוואה, תחולק הירושה באופן שווה בין כל אותם
6 יורשים מאותה דרגת קרבה".

7
8 ג. בעניינם של הצדדים פס"ד חלוט בתמ"ש 5840/05 (להלן: "פסה"ד") בו הורה בית המשפט
9 על ביטול העברת מכסת הביצים לישראל, בהיותה אמצעי הייצור של המשק.
10 בין היתר נקבע בפסה"ד (מפי כבי השי' אלון), תקביעה עובדתית, כי אביהם המנוח של
11 האחים הועיד לבן [REDACTED] את העבודה במשק, וכי אין חולק כי מקור ההכנסה של המשק
12 בנחלה הינו הלול. פירושו של דבר, כי בבוא העת מימוש זכות "הבן הממשיך" מתבטאת,
13 בעיקר ביכולת להמשיך את ניהול הלול, וביכולת לזכות במכסת הביצים הקיימת למשק
14 זה (סעי' 21-22 לפסה"ד). על כן נקבע בפסה"ד כי העברת מכסת הביצים ממשק אחד למשנהו
15 הינה גדיעת מקור התוצרת של המשק, ואיון של בעל הנחלה להפיק תוצרת מן המשק
16 שבנחלה וכי פעולה כזו נוגדת את ההסכם שבין [REDACTED] לבין הוריו, מסכלת תכליתו – שבבוא
17 יום יהפוך הבן הממשיך לבעל הנחלה ומהווה הפרה של ההסכם (ס' 29.1 לפסה"ד).

18
19 ד. הגם שבתמ"ש 5840/05 בית המשפט לא מצא להכריע בפסה"ד בסוגיית הזכות על לול
20 המטילות בנחלה - הרי שמהראיות והעדויות שהונחו בפניי, עולה כי אין להפריד בין מבנה
21 הלול לבין מכסת הביצים, ולטעמי יש לראותם, במשולב, כאמצעי הייצור של הנחלה.
22 על כן, כאמור העברת הלול לנחלה אחרת, משמעה גדיעת אמצעי הייצור של הנחלה
23 המייסדת, בניגוד להתחייבות המנוחה לבן הממשיך ובניגוד לפסה"ד בתמ"ש 5840/05.

24
25 ה. עדותו של מזכיר המושב, מצביעה אף היא על הקושי האינהרנטי הטמון בהעברת שטח
26 המחלוקת בין הנחלות בהתעלם ממבנה הלול הבנוי עליו, וטענתו כי האגודה מתייחסת
27 לקרקע בלבד, ולשיטתה הלול אינו חלק מנחלה 51:

28 "ש. וגם לגבי הלול זה נראה לך הגיוני ?

29 ת. אני לא מתייחס ללול. לא ביקשו ממני לול.

30 ש. לא העברת את הלול?

31 ת. לא התייחסתי ללול. התייחסתי לשטח החקלאי.

32 ש. האם אתם מאשרים להעביר את הלול?

33 ת. מה זה קשור? הלול לא שייך לנחלה 51. המכסה לא קשורה לנחלה 51.

34 ש. המבנה?

35 ת. אני לא נכנס לזה, זה לא ענייני. אנו מתייחסים לקרקע, לא מה שיש עליה. המבנה של
36 הלול לא רלוונטי לשק"ד שלנו, כי קיבלנו מסמך ואמרנו רגע אכן ב-2003 הוקם מחסן

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 ביצים כדי למרנס את הבן של [REDACTED], אז הגיוני ש-2.5 ש לי [REDACTED] הסכים לשים שם מחסן
2 ביצים. אני לא מתייחס ללול. אין לי בעיה עם הלול" (עמ' 10, ש' 11-21).
- 3
- 4 עיון בהסכם המשבצת מעלה כי נאסר על העברת מתקנים ללא אישור האגודה. ראה סעי'
5 20(ד) לחוזה שבין המינהל לבין המושב, קובע כי 'אסור לחבר האגודה להעביר ו/או
6 למסור לאחר את זכויות השימוש שלו במשקו לרבות בבית מגורים, אלא אם קיבל לכך
7 הסכמת המשכיר בכתב ומראש, ובתנאי נוסף שהמציא גם הסכמת המישיבת שתינתן,
8 אם תינתן, לאחר שהאגודה תודיע בכתב למישיבת את עמדתה ...".
- 9
- 10 לא נטען ו/או הוכח, כי הוגשה בקשה להעברת הלול (ובהקשר זה שוב ואפנה לטענת
11 התובעים באשר להיותו של הבן [REDACTED] ז"ל חבר ועד, כסיבה אפשרית לעריכת מסמך
12 (1999). נהפוך הוא, כבר כעת יצוין, כי ע"פ עדות ישראל המנוחה ראתה בלול חלק מנחלתה
13 (על כך בהמשך).
- 14 גם אם נניח כי אכן יש ממש בטענת [REDACTED] כי רצונה של המנוחה היה להפריד בין הלול
15 לשטח המחלוקת – הרי שהדבר מנוגד לתכלית שביסוד מוסד הבן הממשיך, עיקרון אי
16 פיצול הנחלות והיות הנחלה יחידה יצרנית אחת.
- 17
- 18 1. יתר על כן – מעדויות הצדים עולה, כי לנחלה 51 לול ומכסת ביצים, כך שאין כל היגיון
19 בהעברת מבנה הלול לנחלה 51. (נר' עדות ישראל מיום 25.5.20, ע' 30 ש' 15-18; ר' עדות גבי מיום
20 25.5.20 ע' 32 ש' 23-34), על אחת כמה וכמה מקום בו גבי טען כי אינו מעוניין בלול כלל וכלל
21 והגם שהינו אחד מהתובעים אינו עותר לקבלת סעד הנוגע ללול.
- 22

המשקל שיש לייחס למסמך 1999

- 23
- 24 80. ואולם באמור לעיל אין די - שכן בפני בית המשפט הוצג מסמך בכתב, אשר לא נסתר ו/או
25 תוקפו לא נשלל- מסמך 1999.
- 26
- 27 81. בהתאם להוראות סעי' 8 לחוק המקרקעין, כל עסקה במקרקעין טעונה מסמך בכתב, וכזה
28 לכאורה הונח בפני בית המשפט.
- 29
- 30 82. מסמך 1999 המקורי לא הוצג, כאשר כל אחד מהצדדים מפנה אצבע מאשימה כלפי רעהו.
31
- 32 83. משקיים מסמך בכתב, נטל ההוכחה מוטל על הטוען כנגדו – היינו על [REDACTED] הלכה היא, כי
33 הנטל להוכיח שחוזה אינו אותנטי שעה שהצדדים למשפט אינם צדדים ישירים לחוזה – הוא
34 על הטוען לזיוף (ראה בע"א 45/15 נבולסי נ' נבולסי [פורסם במאגר "נבו"] (15.05.2017)).
35 נטל ההוכחה כבד עוד יותר בהינתן שהצדדים להסכם אינם בין החיים.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

84. על אף טענותיו של אסף לעניין היעדר אמינות/מהימנות המסמך ו/או זיופו – לא הציג [REDACTED] תשתית ראייתית כלשהי שיש בה כדי להוכיח טענותיו, ואף לא עתר למינוי מומחה-גרפולוג. (ר' רמ"ש (ב"ש) 17188-06-10 נ.א. נ' ר.א. [פורסם במאגר "נבו"] (19.10.2010), שם נקבע כי דרך המלך להוכחת טענת זיוף היא באמצעות מינוי מומחה להשוואת כתבי יד שיש לו את הטכנולוגיה והידע המקצועיים לבדיקה שכזו).
- אין די אף בטענת [REDACTED] לפיה המנוחה לא ידעה קרוא וכתוב (שגם היא לא הוכחה), מקום בו אין מחלוקת כי המנוחה חתמה על מסמכים שונים לאורך השנים גם לאחר מועד עריכת מסמך 1999, לרבות צוואה שנחתמה בשנת 2013 (ואושרה בחלקה כמפורט לעיל), ועל תצהירים מטעמה שוגשו בהליכים בתמ"ש 5840/05.
- לא הובאה כל ראיה בדבר היעדר יכולת המנוחה להבין את תוצאות/משמעות חתימתה על המסמך, והלכה היא כי חתימת אדם על גבי מסמך כלשהו מהווה עדות לכך שנתן הסכמתו לתוכן המסמך לאחר שקרא והבין את מהותו (ע"א 467/64 שויץ נ' סנדור, יט(2) 113, 117).
85. כלל הראיה הטובה ביותר אליו מפנה [REDACTED] קובע כי על בעל דין להציג לפני בית המשפט את הראיה הטובה ביותר שניתן להביאה להוכחת העובדה אותה הוא מבקש להוכיח. כלל זה רוכך במשך השנים, כאשר נקבעו בפסיקה חריגים המתירים הבאת ראיות משניות, וכיום מדובר בכלל של העדפה (להבדיל מפסילת ראיות) המתמקד במשקל הראיות ולא בקבילותן, כחלק מהמגמה בדיני הראיות לעבור ממבחני קבילות פורמליים למבחני מהימנות (ראה בע"א 6205/98 אונגר נ' עופר, פ"ד נה(5) 71, 83; ע"פ 869/81 שניר נ' מ"י פ"ד לח(4) 169, 1984).
- ראה גם בספרו של י.קדמי 'על הראיות הדין בראי הפסיקה' (מהדורה משולבת ומעודכנת, תש"ע-2009), חלק שני, עמ' 680 סעי' ד": "המגמה המסתמנת בפסיקה היא: להקל ככל שניתן על הצגת העתק מהמקור, במקום שאין תשתית ראייתית נאותה לחשש שמא ההעתק אינו מדויק (במתכוון או שלא במתכוון) ולעבור ממצב דברים שבו מדובר ב"כלל-של-קבילות" למצב דברים שבו מדובר ב"כלל-של-משקל".
- יתרה מכך, ראה עמדת השי' חשין בע"א 6205/98 לעיל (עמ' 86), לפיה "מקום שבעל-דין מבקש מבית-משפט כי לא יקבל כראיה העתקו של מיסמך, נושא הוא בנטל להביא ראיות המוכיחות לכאורה את היעדר האותנטיות של המקור או את המגיעה בהגינות אם יתקבל ההעתק כראיה".
86. לא מצאתי אף כי יש לקבל את טענת [REDACTED] לפיה מסמך 1999 המנוגד להוראות סעי' 8 לחוק הירושה תשכ"ה - 1965.
- האיסור בסעי' 8 (א) הינו על הסכמי ירושה המתיימרים להעניק זכות למי שאינו יורש ע"פ צוואה / דין, או לשלול ירושה מיורש; ובאשר לסעי' 8 (ב) על מנת להראות שהמדובר במתנה מחמת מיתה יש להראות כי המתנה תוקנה לאחר מות הנותן. שני התנאים אינם מתקיימים בעניינה. עת מונה "בן ממשיך" זכויותיה של המנוחה בנחלה 4 אינן ניתנות להורשה ואינן עוד חלק מעיזבונה, מה גם שהמסמך מסדיר לכאורה את הקצאת השטח בחייה של המנוחה. (ולטענת המזכיר, המסמך הרלוונטי הוצג בפניו במהלך 2016, אז המנוחה עוד היתה בחיים).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 כזכור המנוחה ערכה צוואה (הגם שבסופו של דבר קוימה באופן חלקי) – כך שהמנוחה הביעה
2 את רצונה באשר לאופן חלוקת עזבונה לאחר פטירתה.
3
- 4 87. ועם זאת, מצאתי כי המשקל שיש לייחס למסמך 1999 הינו מופחת, בראש ובראשונה -
5 נוכח התנהלות הצדדים משך כ- 16 שנה, כעולה מהעדויות שנשמעו בפני, לפיהן הצדדים
6 זנחו הלכה למעשה את ההסכם/יישומו.
7
- 8 88. ההלכה הפסוקה הכירה בכך כי ייתכנו נסיבות בהן התנהגות הצדדים מלמדת באופן משתמע
9 על זניחת הסכם ופקיעתו, ללא צורך בהודעת ביטול.
10 ראה ע"א 156/76 שטרן נ' פרידמן, פ"ד לא(1) 572, 577 (1976) שם נקבע -
11 **"כפי שנפסק לא פעם, ניתן ללמוד מהתנהגותו של צד**
12 **לחוזה, שהוא זנח את זכותו על-פי החוזה וויתר עליה (ע"א**
13 **403/63 זאב תמיר (הוכמן) נ' ישראל שמאלי, פ"ד יח(1) 47,**
14 **53 (1963); ע"א 522/71 מוריס בנין נ' אלברט בנין, פ"ד**
15 **כח(2) 309, 330-331 (1971))."**
16
- 17 ר' ע"א 10148/05 חבי תדי י-ים בע"מ נ' כץ-שיבאן, [פורסם בנבו] פסקה 20 (15.3.2010):
18 **"... המסקנה המשפטית בדבר זניחת ההסכם ופקיעתו, אותה**
19 **גזר בית משפט קמא מן העובדות שהוכחו בפניו אף מעוגנת היטב**
20 **בפסיקתו של בית משפט זה בה נקבע כי ייתכנו מקרים בהם**
21 **שתיקה, חוסר מעש והעדר כל פעולה לביצוע החיובים הקבועים**
22 **בחוזה במשך תקופה ארוכה מאוד, יהא בהם כדי ללמד על כך**
23 **שהצדדים זנחו את ההסכם וויתרו על ביצועו ולכן יש לראותו**
24 **כהסכם שפקע או בוטל בהסכמת הצדדים ועבר מן העולם."**
25
- 26 בע"א 3860/09 קק"ל מינהל מקרקעי נ' קרן היסוד, [פורסם בנבו] (12.1.2014) פסקה 8:
27 **"בפסיקתו של בית משפט זה נקבע כי, במקרה המתאים, יש**
28 **לראות הסכם כחוזה שפקע או בוטל באופן משתמע על ידי**
29 **הצדדים. דוגמא אחת לכך היא פקיעת חוזה מחמת זניחתו.**
30 **שתיקה, חוסר מעש והעדר כל פעולה לביצוע החיובים**
31 **הקבועים בחוזה במשך תקופה ארוכה מאוד - עשויים ללמד**
32 **על כך שהצדדים זנחו את ההסכם. המשמעות של זניחת חוזה**
33 **על ידי צד עשויה להיות שהוא אף ויתר על זכויותיו על פי**
34 **החוזה. כלל זה מושרש בפסיקה."**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 ר' אף ע"א 1901/91 מראות יפו העתיקה בע"מ נ' חברת חלקה 51 בגוש 7060 בע"מ (פורסם
2 בנבו, 9.4.1997), שם נקבע כי חוסר מעש ושתיקה של הצדדים לחוזה לאורך שנים רבות
3 מביאים לפקיעתו של החוזה
4
5 הלכה זו חלה גם מקום שמדובר בהסכם שעניינו התחייבות לבצע עסקה במקרקעין.
6
7 89. אמנם מסמך 1999 אינו מטיל חיובים כלשהם על הצדדים לו ואולם, התנהגות הצדדים
8 להסכם:-
9 - כאשר לא פעלו למימושו ו/או יישומו הלכה למעשה מאז חתימתו (1999) ועד פטירת
10 המנוחה (2017)
11 - לא פעלו לדווח עליו למוסדות המיישבים ו/או לרשום את ההקצאה
12 - לא פעלו לרישום ההקצאה במוסדות המיישבים, בשים לב לעובדה, כי בהקצאת הקרקע
13 כדי להשליך גבולותיה של כל אחת מהנחלות, הנקבעים בהסכמים שנחתמים אל מול
14 הגורמים המיישבים
15 יש בה כדי להעיד על זניחתם את ההסכם/ההסכמות.
16 כאמור לעיל, דיווח אודות מסמך 1999 לאגודה היה כ- 16 שנים לאחר עריכת/חתימת
17 המסמך, כאשר לא הוכח כי גריעת שטח ההקצאה אכן נרשמה במועד ההקצאה הנטען אצל
18 האגודה ואף אם קיים רישום כאמור באגודה, הרי שלא מצאתי כי יש ברישום זה כדי לקבוע
19 את זכות המתיישבים בקרקע, וודאי, כאמור, בהינתן האישורים הסותרים שהנפיקה
20 האגודה עצמה.
21
22 90. הצדדים למסמך 1999 אף לא דיווחו על עריכת/חתימתו לבני משפחתם, על אף שלטענת
23 הצדדים המדובר היה במשפחה מלוכדת ומגובשת אשר פעלה כיחידה אחת בשטחי נחלה 4
24 (ר' לדו. עדות ישראל מיום 25.5.20 ע' 19 ש' 24, ש' 26). המנוחה אף לא יידעה את הבן [REDACTED]
25 על קיומו של מסמך 1999, הגם שנטען כי היה יד ימינה של המנוחה, ועל אף שלטענתו ביצע
26 השקעות כספיות ניכרות במבנה לול ב- 1992 (טרם חתימת המסמך) ואף בשנים מאוחרות
27 יותר. גם הבן המנוח [REDACTED] ז"ל לא יידע את בנו [REDACTED] (הבן הממשיך בנחלה 51) על קיומו של
28 מסמך 1999 (ר' עדות גבי מיום 25.5.20, ע' 32, ש' 20-15 - לפיה לא ידע כי השטח שייך לו ואף לא
29 ביקש להתחשבן לגביו). למעשה, הצדדים להליכים אלו טענו כולם, כי נודע להם על מסמך
30 1999 שנים לאחר עריכתו (כל אחד מהם טען כי המסמך הובא לידיעתו במועד אחר, לרבות
31 לאחר פתיחת ההליכים המשפטיים).
32
33 במארג היחסים בין התובעת לבני משפחתה ובעיקר בינה לבין [REDACTED] - מדוע תסתיר המנוחה
34 ביצוע פעולה כה מהותית?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 בהקשר זה, מן הראוי להצביע אף על הקשיים שנפלו בגרסת התובעים בכל הנוגע למועד ו/או
2 לנסיבות בהם נודע להם על מסמך 1999.
- 3 העיד בחקירתו כי הוא יודע על מסמך 1999 מאז שנת 2008 (עי' ש' 5-9), אך ראה אותו
4 פיזית רק במסגרת הליכים אלו (עמ' 31, ש' 11, 15).
- 5 בחקירתו מיום 25.5.2020 העיד כי נחשף אף הוא למסמך בביהמ"ש (עמ' 17, ש' 10,
6 19), אך באותה נשימה אישר כי ידע על הקצאת השטח עוד טרם בנה את מחסן הביצים
7 בשנת 2004 (עמ' 18, ש' 1-8) וראה גם עמ' 17, ש' 23-24:
- 8 **"ש. כל השנים, אחרי '99, אתה ניהלת את הלול וכו', לא ידעת שהיא לכאורה מסדה 5**
9 **דונם?**
- 10 **ת. לא. ידעתי שה-5 דונם האלו שייכים להרצל, לא ידעתי שזה על סמך המסמך. ידעתי**
11 **על סמך האגודה, ידעתי שזה רשום באגודה. המסמך בשבילי חדש".**
- 12
- 13 ועוד - עדויות [REDACTED] לעיל אינן מתיישבות עם עדות מזכיר המושב, לפיה המסמך הובא
14 לידיעת האגודה רק במהלך שנת 2016 (עי' 6 ש' 19, עמ' 7 ש' 6, עמ' 10 ש' 22-23).
- 15
- 16 91. עוד תמוהה העובדה כי קיומו של מסמך 1999 לא הוזכר בתמ"ש 5840/05 שהתנהל בין [REDACTED]
17 לבין [REDACTED] והאם טרם פטירתה (נדמה כי היה מקום להעלות טענה בדבר גריעת השטח עליו מצוי
18 הלול מנחלה 4 כחלק מטענות האם שביקשה להעביר גם את מכסת הביצים); לא הוזכר בצוואת
19 המנוחה משנת 2013 (בה כללה את מבנה הלול כחלק מהנחלה, הגם שלכאורה בהתאם למסמך 1999
20 הוצא הלול משטח הנחלה); ואף לא הוזכר בתביעות בתמ"ש 17242-02-17 ו- תמ"ש 8542-06-17
21 שהוגשו לאחר פטירת המנוחה.
- 22
- 23
- 24 92. על אף מסמך 1999 המנוחה ראתה בלול חלק מנחלה 51, ולא היתה לה כל כוונה להעביר את
25 הלול לנחלה 51.
- 26
- 27 א. הגם שהדיון בשלב זה של פסה"ד נסוב על הקצאת שטח המחלוקת (כאשר סוגיית המבנים
28 תידון בהמשך), לא ניתן להתעלם מקיומם של המבנים שנבנו על שטח זה, במהלך חייה
29 של המנוחה, בראש ובראשונה מבנה הלול.
- 30
- 31 ב. טענת התובעים, ובראשם [REDACTED] היתה כי יש להפריד בין שטח המחלוקת (שעבר לנחלה
32 51) לבין מבנה הלול (אשר נותר בבעלות נחלה 4, ובהתאם לרצונה של המנוחה צריך לעבור
33 אליו).
- 34
- 35 ג. בהתאם לסעי' 12 לחוק המקרקעין (לפיו הבעלות בקרקע חלה גם על הבנוי והנטוע עליה
36 ועל כל דבר אחר המחובר אליה חיבור של קבע) לא ניתן להפריד בין המבנים לקרקע. על
37 כן, הקצאת שטח המחלוקת לנחלה 51 משמעותה הלכה למעשה הקצאת המבנים שעליו.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 ד. ואולם, מסמך 1999 אינו כולל כל אזכור לגבי עצם קיומו של מבנה הלול שהיה קיים
2 באותה עת על שטח המחלוקת, ומכאן אף אינו כולל הוראות הנוגעות למבנה זה – לעניין
3 הבעלות על המבנה ו/או זכות הכניסה לשטח ו/או השימוש בשטח (לרבות חיוב/פטור
4 מתשלום ד"ש) ו/או הזכויות להכנסה הנובעת מהלול.
5 "שתיקה" זו של מסמך 1999 מעוררת תמיהה.
6 (יוער, כי מסמך 1999 אף 'שותק' לעניין מעמדו של [REDACTED], שלטענתו, המנוחה ביקשה
7 לייחד לו את הלול).
- 8
9
10 ה. מעדויות הצדדים עולה, כי בפועל, הבעלות בלול לא עברה לצ"ג במהלך חייה של המנוחה,
11 וכי המנוחה התייחסה ללול כאל חלק בלתי נפרד מנחלתה:
12 - מלוא הכנסות הלול הועברו לחשבונה של המנוחה ושימשו לפרנסתה (רי' עדות [REDACTED]
13 מיום 4.12.19 ע' 19, ש' 11-14, מיום 25.5.20 ע' 25 ש' 5-6);
14 - בוצעו השקעות כספיות ניכרות בלול לאורך השנים (הן לפני המסמך והן לאחריו) -
15 ההשקעה המהותית העיקרית היתה במהלך שנת 1992, 7 שנים טרם עריכת המסמך
16 (ראה עדות [REDACTED] מיום 25.5.20 ע' 22, ש' 10-11), והשקעה נוספת בוצעה בשנת 2016. כבר
17 כעת יצוין, כי לא הוכח כי השקעות בלול בוצעו ממשאבים שאינם משאביה של
18 המנוחה (ראה בהמשך);
19 - אין חולק, כי המנוחה לא נשאה בתשלום דמ"ש/ש/אחר לנחלה 51 עבור השימוש
20 לכאורה בקרקע.
21
- 22 ו. גם מעדותו של ישראל עולה, כי המנוחה ראה בלול כחלק מנחלתה על אף הקצאת השטח:
23 **י.ש. אם ידעת כל השנים, למה בכתב התביעה שהגשת, כתבת בסעיף 17 שהנחלה**
24 **כוללת בין היתר מבנה לול?**
25 **ת. לא יודע על מה אתה מדבר. הלול נבנה בשטח ב' של הנחלה.**
26 **ש. לא אמרת הסיטורית היא כללה מבנה לול**
27 **ת. לפני ההעברה זה היה בשטח הנחלה**
28 **ש. אמרת הנחלה כוללת מבנה לול**
29 **ת. אני לא יודע על מה אתה מדבר. הלול הוא שלי הוא נמצא בנחלה, גם אם אני ...**
30 **שהלול שייך לנחלה 4.**
31 **ש. איפה הוא שייך היום?**
32 **ת. במשך השנים האימא העבירה את זה**
33 **ש. לאיזה נחלה שייך המבנה ?**
34 **ת. המבנה שייך לי ולאימא, אבל הוא ממוקם היום בשטח 51 בגלל ההעברה הוא**
35 **שם" (פרו' מיום 25.5.20 ע' 18, ש' 9-20).**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

...
"ת. הלול היסטורית שייך לנחלה 4. האמא היה לה זכות להעביר והלול נתקע שם מה לעשות. לכן בצוואה ההפרדה הזו בין המכסה ללול, מה שהיא טענה בצוואה הפרידה את הלול, הכוונה הייתה שלא יבוא [REDACTED] יטען הלול שלי לכן החריגה מהמכסה" (ש26-28).

...
"ת. הלול היסטורית שייך לנחלה. היום הוא לא חלק מהנחלה. אגב גם במסמך של המנהל [REDACTED] קיבל ב- 2017 עם כל המבנים מה ששייך לנחלה, הלול לא הוזכר, גם המנהל לא מזכיר אותו" (ש' 31-33).

...
"ש. אמא שלך עשתה יותר מצוואה אחת. האחרונה משנת 2013. בסעיף 3.1 לה, כתבה שהרכוש כולל נחלה המצויה במושב [REDACTED] הכולל בית מגורים 4 חדרים, מבנה לול. איך זה מתיישב שהיא ב-99' העבירה את הלול לנחלה 51? ת. המבנה לא רשום בצוואה. אמרה לתת [REDACTED] מסיבה אחת כדי שהחלק הזה שייך לגבי ולא ישתלט על המבנה. היא החריגה את המבנה שם. ש. היא לא אמרה המבנה. ת. עובדה החריגה את המבנה מהמכסה. ש. היא אמרה שהרכוש כולל נחלה, שכוללת כל מיני דברים, בין היתר מבנה לול. זה היא כתבה ב-2013.

ת. כן. היא כתבה שהמבנה שייך לישראל וזה חלק שלה מהנחלה.
ש. היא כותבת הנחלה כוללת לול. זה לא נכון?
ת. וכשהמנהל רושם לא שייך הלול? זה על סמך מה שהיא עשתה.
ש. אמך כתבה שהנחלה כותבת מבנה לול, לא ידעה על מה היא מדברת?
ת. ידעה. היא כתבה שהלול שייך לנחלה 4 והוא של [REDACTED]. ז"א כשהיא תלך לעולמה, ידעו זה שייך לנחלה 4. לא יבוא גבי יגיד השטח שלי, כמו שהוא אומר היום, גם הלול שלי.

ש. אמא שלך יש לה צוואה משנת 2010- יש סעיף 5.1 היא כותבת "... הנחלה המצויה [REDACTED]. לרבות כל הזכויות אליה... יש לרשום על שם בני ישראל..." אז לא נלווה אליה מבנה לול. היא טענה.

ת. הלול שייך לזה. לא שייך לגבי אלא לנחלה 4. הלול קשור לנחלה 4 שגבי לא ישתלטו על זה. היא הסבירה יפה וידעה מה היא עושה.
ש. היא בעצם כתבה את זה, כדי שגבי לא ישתלט על הלול?
ת. כן. מי שייקח את השטח ידע שזה קשור לנחלה זה שייך [REDACTED] (ש' 19, 22-1).

...
"ש. אז אם היא אומרת בכל הצוואות הנחלה שלי כוללת לול, אז זה אומר שהיא מבינה שהלול לא הועבר לנחלה 51?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 ת. למה אתה חשוב את המחשבות. העבירה שטח 51 [REDACTED] הבן וכל הזמן טענה
2 שהלול חריג. בבוא היום כשאלך לעולמי ישראל יירש את המבנה" (נ"י 20, ש"י 6-1).
- 3
4 ז. נוכח כל האמור, משלא ניתן להפריד בין שטח המחלוקת למבנים שעליו, ומשהמנוחה
5 המשיכה להתיחס ללול כאל חלק מנחלתה ומעולם לא עשתה כל פעולה על מנת להעביר
6 הלול לנחלה 51 ו/או צ"ג אחר – הרי שיש לראות במנוחה כמי שזנחה את ההסכם.
7
- 8 93. יש מקום לשוב ולציין, כי לנחלה 51 לול ומכסת ביצים, וכי [REDACTED] והבן הממשיך בנחלה 51) לא
9 עתר לקבלת סעד כספי ו/או אחר הנובע מהלול ואף טען בעדותו כי אינו מעוניין בלול (ר' עדות
10 נבי מיום 20.5.20 ע"י 32 ש"י 23-34), אלא בשטח בלבד אשר הוא מבקש לאפשר לאחיו שימוש בו.
11 קבלת עתירת התובעים, לשייך את שטח המחלוקת לנחלה 51 בהינתן הוראות חוק
12 המקרקעין – תוביל הלכה למעשה להענקת סעד שכלל לא התבקש לידי [REDACTED]
13
- 14 94. זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מצורתו של המסמך, אשר נערך בכתב יד (כאשר לא ברור בכתב
15 ידו של מ), לא נטען ו/או הוכח כי נערך ע"י גורם מקצועי כלשהו (עו"ד ו/או נציג האגודה)
16 ולא ברור האם היו עדים לחתימתו. יתרה מכך, איש מהצדדים להליכים אלו לא יכול היה
17 לשפוך אור על נסיבות חתימתו של המסמך ואומד דעתם של הצדדים לו, כאשר לטענתם,
18 כאמור, דבר קיומו של המסמך הובא לידיעתם שנים לאחר עריכתו/חתימתו, והצדדים
19 החתומים על המסמך הלכו לעולמם זה מכבר.
20
21 בנסיבות אלו ומקום בו קיים ספק באשר לאומד דעתם של הצדדים בעת חתימתם עליו – לא
22 מצאתי כי יש לייחס למסמך 1999 משקל רב לצורך הכרעה זו.
23
- 24 95. לא נעלם מעיני הקושי הקיים בהודאת אסף כי 2.5 דונם דרומית לנחלה (שטח הגעתו) נגרעו
25 בפועל מנחלה 4 עוד בחיי המנוחה, זאת על אף טענותיו כנגד מסמך 1999, ומבלי שעלה בידו
26 להפנות לאסמכתא בעניין (מסמך בכתב/החלטת אגודה/אחר) מכוחה ניתן ללמוד על העברה
27 זו ו/או להסביר מתי וכיצד נודע לו על כך, כמו גם טענתו כי המדובר בפעולה שבוצעה ע"י
28 המושב (ראה עדותו מיום 26.5.2020, ע"י 38 ש"י 20-27).
- 29 אף לא טען כי הוקצה בפועל שטח חליפי לשטח המחלוקת של 2.5 דונם. מכאן עולה,
30 שלשיטת [REDACTED] נחלה 4 מעולם לא השלימה את הקצאת השטחים לה היא מחויבת מבלי
31 שניתן לכך הסבר כלשהו.
- 32 ואולם, מקום בו הוצגה הודעת [REDACTED] לאגודה (הגם שבדיעבד, לאחר פתיחת הליכים אלו)
33 בדבר הסכמתו להקצות שטח חליפי, ומשלא נטען/הוכח כי ההקצאה צריכה היתה להתבצע
34 במועד מסוים/טווח זמן מסוים, ואף לא נטען כי נדרשת הסכמת נחלת ההרחבה לשטח אותו
35 בוחרת הנחלה המייסדת להקצות - לא מצאתי כי יש בקושי זה כדי לשנות מקביעתי.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

1 96. טרם סיום פרק זה, אעיר, כי על אף שנמחקו הסעדים הנוגעים לביטול הכרזתו של [REDACTED] כ"בן
2 ממשיך" הועלו טענות מצד התובעים, לענין מינויו של [REDACTED] ו/או כוונת ההורים המנוחים
3 באשר עם מינוי זה. לא מצאתי להידרש לכך מקום בו רישומו של [REDACTED] כ"בן ממשיך" הושלם
4 במוסדות, ונוכח קיומו של פס"ד חלוט בעניין. עוד יש לציין, כי טענת ישראל לפיה המנוחה
5 פנתה למספר גופים בעניין מינוי הבן הממשיך/ביטולו – הועלתה בעלמא, ללא
6 תימוכין/ראיות.

7
8
9 97. נוכח כל האמור לעיל, הריני קובעת, כי שטח המחלוקת שייך לנחלה 4.

הלול

10
11
12
13 98. אין חולק כי [REDACTED] אין כל זכות בקרקע עליה בנוי הלול (ולעניין זה ההכרעה בשאלה לאיזו
14 נחלה יש לשייך את שטח המחלוקת - אינה מעלה או מורידה).
15
16 99. לשיטת [REDACTED] עצמו, בניית/חידוש הלול (וההשקעה המשמעותית הכרוכה בכך) היתה בשנת
17 1992 – בעת שהלול היה חלק מנחלה 4 (ר' עדותו מיום 25.5.20 ע' 18, ש' 17-9; ש' 26-28; ש' 31-33),
18 וכאשר "בן ממשיך" מונה עוד ב- 1982.
19
20 100. בהתאם לסעי' 12 לחוק המקרקעין, הבעלות בקרקע חלה גם על הבנוי עליה ועל כל המחובר
21 אליה חיבור של קבע. בהיות הלול מבנה של קבע, הרי שהבעלות בו נתונה לנחלה 4.
22
23 101. לא מצאתי כי יש לקבל טענות [REDACTED] לפיהן יש להכריז עליו כבעלים של מבנה הלול, בין
24 אם מכח כוונת המנוחה לכאורה לייחד עבורו את הלול (בנפרד ממכסת הביצים שיועדה לבן
25 הממשיך) ו/או על יסוד השקעותיו הכספיות בלול – טענות אשר לא הוכחו, וכי יש להפריד
26 כלל בין מבנה הלול לבין הכנסותיו.
27
28 102. לא ניתן לקבל את גרסת [REDACTED] לפיה, מחד הלול אינו שייך לנחלה 4 כיוון ששטח המחלוקת
29 (עליו הוא בנוי) הועבר לנחלה 51, ומאידך הלול גם אינו שייך לנחלה 51.
30
31 מסמך 1999, אשר לשיטת [REDACTED] מסדיר את העברת שטח המחלוקת לנחלה 51 – "שותק"
32 בכל הנוגע ללול (מבנה ו/או הכנסות), לרבות בנוגע להסדרת מעמדו הנטען של [REDACTED] בלול
33 ו/או החזקתו בלול. כן לא נערך בין [REDACTED] למנוחה כל מסמך אחר המסדיר את מעמדו.
34 לעניין זה ראה גם עדותו מיום 25.5.2020 עמ' 22, ש' 28-33:
35 "ש. היה לאימא או לך הסכם עם גבי שאתה יכול להמשיך להחזיק בלול ולתפעל
36 אתם!"

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 ואח'.

- 1 ת. אתה שואל שאלות שאנחנו במציאות לא נחשפנו אליו ולא ידענו , אם אתה
2 שואל אותי כל הזמן האימא סמכה על כל המשפחה. המשפחה סמכה אחד על
3 השני . אני טיפלתי באימא.
4 ש. האם הסדרתם משהו כתבתם משהו ?
5 ת. לא היה צורך במשפחה שלנו . אצלנו במשפחה זה מובן מאליו, לא צריך לעיין
6 במסמכים. אל תראה הכל שחור".
7
8 כמפורט לעיל בהרחבה, מעדויות הצדדים עולה כי הבעלות בלול לא עברה לצי"ג במהלך חייה
9 של המנוחה, אשר התייחסה ללול כאל חלק בלתי נפרד מנחלתה ומלוא הכנסותיו הועברו
10 לחשבונה. אשוב ואפנה אף לפסה"ד בתמ"ש 5840/05, אשר כעולה ממנו, טען
11 בהליכים אז כי "אינו בנוי" לעבודה פיזית בלול - גם מטעם זה לא מצאתי כי יש ממש
12 בטענותיו כי כוונת המנוחה היתה להפריד בין המבנה להכנסות ולהעביר את הלול לבעלותו.
13
14 עוד לא ניתן לקבל את טענת [REDACTED] לפיה הוא זכאי לסעד המבוקש על יסוד צוואת המנוחה
15 – מקום בו הוראות הצוואה לעניין הלול לא קוימו, ומאידך סעי' 3.1 לצוואה (אשר קוים) קובע
16 כי הלול הינו חלק מנחלה 4.
17
18 103. אף טענות ישראל, לעניין השקעותיו הכספיות בלול, לא הוכחו.
19 לעניין זה העיד [REDACTED] :-
20 ש" . בתביעתך החדשה, מכוח מה אתה בעל זכויות ?
21 ת. במבנה של הלול. זה שלי. האימא גם הוריגה אותו.
22 ש. ומי בעל הזכויות בשטח ?
23 ת. גבי.
24 ש. ואתה בעל הזכויות במבנה ?
25 ת. כן.
26 ש. מכוח ירושת אימא ?
27 ת. האמא ציינה שהוא שלי. כן.
28 ש. אם אומר לך שהצוואה לא קוימה, מכוח מה אתה בעל זכויות ?
29 ת. אנחנו דנים על הצוואה. אני עד היום לא מבין מדוע הדיון לא על הצוואה. אני
30 לא הבנתי.
31 ש. קודם אמרת שאימא שלך בנתה את הלול ב-92'.
32 ת. לא. התוספת ב-2016.
33 ש. ב-92'.
34 ת. לא. אני מבקש לתקן את זה.
35 ש. אתה השקעת כסף ?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [redacted] ואח'.

- 1 ת. אתה קראת בתצהירים ותופס מילה שאולי במקרה התבלבלתי.
- 2 ש. אמרת בפרו' שאימא השקיעה. אז אתה השקעת ?
- 3 ת. את המבנה לול בניתי. את התאים זה השקעה של אימא. גם ב-92'.
- 4 ש. למה לא צירפת אסמכתאות ? אמרת שלקחת ב-92' משכנתא?
- 5 ת. לא. כדי לשפץ את הבית. אמרתי שקיבלתי אתה כסף באותה תקופה והיה
- 6 צריך להשקיע המון כסף, לקחתי את כספי המשכנתא, בניתי לול וזהו, את הבית
- 7 לא שיפצתי עד היום.
- 8 ש. מה הבעיה להראות אסמכתאות ?
- 9 ת. הבאתי.
- 10 ש. לא ראיתי שום השקעה משנת 92'.
- 11 ת. הגשתי את המסמכים שהבאתי משכנתא. אניש לך.
- 12 ש. ב-92' השטח בו בניתי את הלול, היה חלק מנחלה 4?
- 13 ת. כן.
- 14 ש. כל הכנסות הלול נכנסו לחשבון אימא?
- 15 ת. היא הייתה בעלת זכויות המכסה. כן. הלול לא קשור לגידול עופו. הלול זה
- 16 מבנה שאפשר לעשות ממנו דיר, נגריה, פשוט בגלל מצוקת אימא, החלטנו
- 17 שהלול יהיה שם ויפרנס את המשק, להכניס לשם עופות. אפשר היום להוציא את
- 18 העופות ולעשות שם נגריה.
- 19 ש. אז בניתי את הלול עבור אימא?
- 20 ת. בניתי מבנה.
- 21 ש. עבור אימא?
- 22 ת. בניתי מבנה ובגלל מצוקה של האימא, גידלנו שם עופות.
- 23 ש. העופות היו חלק מנחלה ב' שלה והכנסות היו אליה?
- 24 ת. המבנה בניתי אותו מכספי בשביל אימא, שתגדל עופות.
- 25 ש. האם דרשת מאימא שתחזיר לך את הכסף הזה?
- 26 ת. אצלנו במשפחה לא היה עניין של כספים.
- 27 ש. אז מעולם לא דרשת ?
- 28 ת. לא הייתה סיבה. כשאתה נותן לאימא אתה דורש? כשהיא נתנה לי דרשה
- 29 חזרה? " (פרו' 25.5.20 ע' 24 ש' 13-20 ועד ע' 25 ש' 18).
- 30
- 31 ש"ש. אתה או אימא השקעתם בלול אחרי שנת 2000?
- 32 ת. כן. הגדלתי אותו בשליש ב-2016. הגדלתי את התפוקה שלו.
- 33 ש. מאיפה הכסף ?
- 34 ת. מאימא.
- 35 ש. אז אימא שלך, איתך ביחד, השקיעה בטח מאות אלפי שקלים?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 ת. בתוך הלול. כל המבנה ב-92' היא השקיעה. את הלולים הכל שלה. אני מדבר
2 על המבנה לול.
3 ש. השקעתם מאות אלפי שקלים בהשכחת הלול והמתקנים בלול ?
4 ת. מאיפה אתה ממציא? יש חשבונית 60-70 אלף. אתה מנסה לבלבל. זה שורה
5 של תאים שהייתה חסרה. הלול עצמו מוכן. בתוך הלול היה מקום לשים תאים.
6 מי שנהנה מהפירות, אגב זה שלישי שלישי השקעה. זה האימא השקיעה
7 אבל אסף לקח.
8 ש. אתה יודע מזמן שהיא העבירה את השטח למישהו אחר, למה היא שמה שם
9 כסף?
10 ת. כשגבי קיבל עזרה [REDACTED] קיבל מהאימא [REDACTED] קיבל מהאימא, אף אחד לא
11 התנהל כמו אחי וסילק אותנו, על זה בניתי שאני אשקיע ויתנו לי לנהל את
12 העסק. האחים קיבלו מהאימא מאות אלפי שקלים. לא פחדתי. גם [REDACTED] לא. לא
13 ידעתי שיתנהג ככה" (ע' 22, ש' 19-6).
14
15 לא הוכיח מה שיעור ההשקעות שבוצעו בלול, לא הוכיח כי ההשקעות בוצעו
16 ממקורותיו הכספיים, ואף לא הוכיח את טענתו כי השקיע בלול כספי הלוואות המשכנתא
17 שנטל לצורך בניית/שיפוץ ביתו, על אף שטען בעדותו כי בידיו אסמכתאות לכך.
18
19 יצויין כי ע"פ עדותו [REDACTED] ניהל את ענייני הכספים של המנוחה (ובין היתר העביר כספים
20 מחשבונה לבני המשפחה השונים), וכן הדגיש, כי על אף שניהל חשבון משותף על שמו ועל
21 שם המנוחה, הרי שהכספים בחשבון זה הינם כספי המנוחה לבדה, ואין לו כל חלק בכספים
22 אלו (ר' עדות ישראל מיום 4.12.19, ע' 18 ש' 33-36 וע' 19 ש' 1-16; בדיון מיום 25.5.20, ע' 28, ש' 7-2). מכאן,
23 שאף אם היה מוכיח ישראל את שיעור ההשקעות, היה עליו להוכיח כי אלו בוצעו במובחן
24 מכספיה של המנוחה, אותם ניהל.
25
26 104. אף שיעור ההשקעה שבוצע לטענת [REDACTED] להוספת/הגדלת תאים בשנת 2016, לא הובהר.
27 לסיכומים צורפה תעודת משלוח המופנית לאדם בשם [REDACTED] (אשר לא ברורה זהותו
28 ו/או הקשר שלו לתיק זה), מבלי שפורטו בה סכומים (נספח ד') וממילא, טען [REDACTED] בעדותו
29 כי המנוחה היא שנשאה בעלות זו.
30
31 105. על כן, ומכל הנימוקים שלעיל עתירת [REDACTED] בעניין הלול – נדחית.
32
33 106. בשולי הדברים אציין, כי לא מצאתי כי ברפורמה הצפויה בענף הלולים יש כדי לשנות
34 מהחלטתי לעיל ו/או כי יש ליתן לה משקל לצורך הכרעה בסוגיה זו. למותר לציין, כי
35 החלת/אי החלת הרפורמה במושב (וכפועל יוצא על נחלה 4) אינה סוגייה המצויה בסמכותו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

1 של בית משפט זה וודאי אינה נתונה להכרעתו, וככל שיוחלט ליישמה על הצדדים יהא לפעול
2 בהתאם לה.

3
4
5

מחסן הביצים :

6 107. כאמור, מחסן הביצים מצוי בשטח המחלוקת, אשר בהתאם לקביעה לעיל משויך לנחלה 4.
7

8 108. המדובר בעסק פעיל. כן יובהר, כי על אף שבכתב התביעה טען אסף כי הוא מודיע על ביטול
9 זכותם של [REDACTED] להחזיק במחסן הביצים ואף עתר להורות על פינוים – הרי שבעדותו
10 בפני בית המשפט, כמו גם בסיכומיו, הודיע אסף כי אין בכוונתו לסכל את הפעילות בו, אין
11 לו עניין בהכנסות העסק/רווחיו ואין לו התנגדות להמשך הפעלתו בכפוף לתשלום דמ"ש בגין
12 השימוש בו והוצאות חשמל.

13

14 109. ראשית יש לפנות להשתלטות העניינים בכל הנוגע להקמת מחסן הביצים, כפי שתיאר אותה
15

[REDACTED] בעדותו מיום 25.5.20 (גי' 27 ש' 12 ועד ע' 28 ש' 1-30) :

16

"ש. מי מימן את הקמת המחסן ?

17

ת. במחסן יש 2 שלבים, יש לבנות משטח יציקה זה אני בניתי [REDACTED] ממנ את

18

המבנה, את המשטח והיציקות אנחנו בנינו. אני ו[REDACTED]

19

ש. למה [REDACTED] יממן היה חוזה איתם ?

20

ת. לפי התפיסה שלך, המבנה עולה חצי מיליון שקל. מבנה 30 אלף שקל אתה

21

טוען שקיבלנו 250 אלף שקל.

22

ש. בשנים הראשונות [REDACTED] לא שילם שכירות?

23

ת. [REDACTED] לא שילם שקל שכירות, עד שהוא ביקש לבנות קירור. אם הוא מוכן

24

לבנות בבקשה.

25

ש. אז באיזשהו שלב הוא התחיל לשלם דמי שכירות על הקירור?

26

ת. על חדר הקירור.

27

ש. אני אומר שהשנים הראשונות לא שילם שכירות, כי זה היה כנגד ההשקעה?

28

ת. זה לא נכון. אתה ממציא.

29

ש. כשהוא שילם 2,500 ₪ למי הוא שילם ?

30

ת. הוא שילם עבור זה שכל המשפחה שהבאתי קיבלתי כסף וכל עגלה, הרוחנו

31

כסף טוב כדי לוותר על הזכויות. בהסכם מול גליקסמן, הוא אמר כל חקלאי

32

שתעבירו מתנובה למחסן שלנו, אתם תקבלו פיצוי של 5,000 ₪ פלוס 100 שקל

33

חודשי קבוע. הבאנו.

34

ש. ומה זה 2,500 ₪ לחודש ?

35

ת. על קירור. ב-2014 זה התחיל. רק שנתיים.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 ש. למי זה שולם ?
- 2 ת. הכסף מיועד אלי אבל שמתני בחשבון שאני בעלים עם האימא.
- 3 ש. כתבת בתצהיר שזה שולם לאימא שלך כנגד חשבונית משיקולי מס . איזה
- 4 שיקולים ?
- 5 ת. זה מחסן חקלאי אז אימא הייתה פטורה ממס.
- 6 ש. זה היה כסף שלך ולא של אימא שלך למרות שהופקד אצל ה?
- 7 ת. אני טוען שהכסף מגיע לי . בניתי השקעתי . אני עובד .
- 8 ש. אתה בכתב התביעה שלך כותב בסעי' 36 שהכספים בחשבון הבנק המשותף
- 9 הם של אימא שלך ולא שלך , אתה לא טוען לזכויות בכספים האלה . איך זה
- 10 מסתדר ?
- 11 ת. בחשבון של האימא . אני לא לקחתי את הכסף.
- 12 ש. אתה אומר זה כסף שמגיע לי .
- 13 ת. אנחנו התנהלנו ככה שכל הכספים אנו עוזרים לכל המשפחה, אם זה משכורת
- 14 שלי, שלה, אם זה הלול, אם זה המחסן [REDACTED] קיבל כסף, הוא קיבל אני קיבלתי .
- 15 ש. הכנסת את המשכורת לחשבון המשותף ?
- 16 ת. אני אמרתי ? היה לי עסק הרווחתי ועזרתי לכולם. מה זה קשור איפה הכסף
- 17 נכנס ?
- 18 ש. אתה כותב שהכספים בחשבון המשותף של אימא. אז איך אתה אומר
- 19 שהכספים של ההכנסות המחסן שלך ?
- 20 ת. היות ואני בעל המחסן, עובד ומשקיע במחסן, אחי עובד שם, כספים שלי. למה
- 21 שאימא תיקח אותם ?
- 22 ש. למה כתבת בסעיף 36... ?
- 23 ת. אולי לא ניסחתי נכון. לא יודע מה כתוב שם. הכסף הוא בחשבון שלי ושל
- 24 אימא. אולי כתבתי בהמשך שהעברנו אותם לרשות האחיינים למימון לימודים.
- 25 ש. הם שייכים לך או לאימא ?
- 26 ת. שייכים לנו לכל המשפחה. מה זה משנה.
- 27 ש. אתה אומר דמי שכירות מגיעים לך ?
- 28 ת. כן, זה עסק שבניתי.
- 29 ש. אבל השטח לא שלך אלא של [REDACTED].
- 30 ת. בזמנו זה היה של [REDACTED] והוא הסכים לי לבנות שם מבנה. גם [REDACTED].
- 31 ש. אבל בעל השטח זה [REDACTED] ואחריו [REDACTED]. למה אתה זכאי לשכירות ולא הם ?
- 32 ת. כי העסק שלי, אם הוא רוצה לבקש ממני שכירות אתווכח איתו. זה עסק שלי.
- 33 אין אצלנו חלוקה שלי שלך. רק בגלל המשפט [REDACTED] טוען הכל שלי ואנו נאלצים
- 34 להתמודד. אנו נלחמים על החיים שלנו.
- 35 ש. מי מתפרנס מהעסק הזה ?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' א' א'.

- 1 ת. א'.
- 2 ש. אתה?
- 3 ת. לא. פעם שמעת אחרת?"
- 4
- 5 110. לפני ביה"מ הוצג מכתבה של חברת א' הנושא תאריך 12.7.17 (הוגש ע"י התובעים
- 6 ביום 13.7.2017 בתיק 8541-06-17 (להלן: "מכתב גליקסמן") לפיו:-
- 7
- 8 "בשנת 2003 החבר א' מנהל מחסן לשיווק ביצים במושב א' עבור המשווק
- 9 א' שיווק ביצים (1994) בע"מ (להלן: "גליקסמן") נפגש עם א' ממושב
- 10 א' ביקש והציע לו לבנות מחסן לשיווק ביצים במושב א' לאחר הסכמתו של
- 11 ישראל יעקב לבנות מחסן התקיימה פגישה עם המשווק א', ובפגישה הגיעו
- 12 להסכמות הנ"ל:
- 13 1. יבנה מחסן במימון המשווק, א'.
- 14 2. יפגש עם בעלי משקים ויעביר אותם לשיווק עבור א' על פי תנאים
- 15 שקבע המשווק א'. בהסכם בין ישראל ל א' יסיכם כל משק שיעבור לשיווק
- 16 עבור א', יקבל בתמורה 100 ₪ מגליקסמן, כל חודש שכר בסיס
- 17 וכן 25 ₪ עבור כל עגלה שתשווק מהלול של בעל המשק למחסן הראשי על ידי א'.
- 18
- 19 3. כן סוכם שהאחיין א' ימונה למחסנאי וכל ההסכם הכספי ישולם
- 20 א'.
- 21 4. בשנת 2013 ביקש א' לבנות מחסן קירור של שטח של 50 מ"ר
- 22 ותמורת השטח שהוקצה בסמוך למחסן ישולם א' פלוס מע"מ כל
- 23 חודש תמורת הוצאת חשבונית".
- 24
- 25 111. אין חולק כי מחסן הביצים אליו מתייחס א' כ"מפעל חייו" נבנה מלכתחילה על שטח
- 26 שאינו שייך א' (גם לעניין זה ההכרעה בשאלה לאיזו נחלה יש לשייך את שטח
- 27 המחלוקת – אינה מעלה או מורידה).
- 28
- 29 112. הצדדים לא העמיקו בטענותיהם בכל הנוגע לפעילותו העסקית ו/או הכנסותיו של מחסן
- 30 הביצים, ואולם ע"פ מכתב "א'", החברה נשאה בתשלום שכ"ד עבור השטח כנגד
- 31 חשבונית (החל מ- 2014), ובתשלום נפרד עבור פעילות המחסן (פרמיה עבור כל משק
- 32 שהצטרף לפעילות המחסן ותשלום עבור כל עגלה המשווקת למחסן) – אשר משולם לידי
- 33 א' (יוער, כי בינתיים הופסקה ההתקשרות עם חברת א', ואולם לא פורטו ע"י מי
- 34 מהצדדים תנאי ההתקשרות עם המשווק החדש).
- 35

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 113. נוכח טענת [REDACTED] כי אינו מעוניין בעסק ורווחיו, ובשים לב לעבודה כי רווחי/הכנסות מחסן
2 הביצים (להבדיל מדמ"ש עבורו) לא שולמו למנוחה אלא [REDACTED] - הרי שלצורך הדיון בסוגיית
3 "מחסן הביצים" יש להבחין בין פעילותו העסקית והכנסותיו של מחסן הביצים, לבין המבנה
4 הפיזי עצמו – הכולל מבנה מחסן ובנוסף חדר קירור (רי מכתב גליקסמן לעי.).
5
6 114. [REDACTED] טוענים כל אחד, לזכאותם לקבלת דמי השכירות המשולמים ע"י החברה
7 המשווקת עבור מחסן הביצים [REDACTED] בהיותו בעליה של הנחלה עליה בנוי מחסן הביצים,
8 ואילו [REDACTED] - בהיותו לטענתו בעליו של העסק אותו הגדיר כ"מפעל חייו" ואשר את פעילותו
9 הוא מבקש להחריג בנחלה. וכלשונו: "אני טוען שהכסף מגיע לי, השקעתי, בניתי, אני
10 עובד" (רי עדותו מיום 25.5.20 ע' 28 ש' 1).
11
12 115. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ואת מסכת הראיות שהוצגה בפני, לא מצאתי כי יש
13 לקבל את טענת [REDACTED] לעניין זכאותו לקבלת דמ"ש עבור מחסן הביצים :-
14
15 הגם [REDACTED] הוא שיזם את הקמת מחסן הביצים, הרי [REDACTED] אישר בעדותו כי הוא עצמו
16 אינו מתפרנס ממנו אלא האחייני [REDACTED]
17 אף [REDACTED] העיד כי הוא עובד במחסן הביצים מאז 2004, כי עד 7/2019 קיבל את שכרו מחברת
18 [REDACTED] ומאז 7/2019 מחברת לסר וכי מעולם לא קיבל שכר [REDACTED] (25.5.20 ע' 33, ש' 16-25).
19 [REDACTED] העיד כי [REDACTED] היה מעורב בהקמת מחסן הביצים אולם הניהול עבר לידי [REDACTED] (עדות
20 מיום 26.5.20 ע' 42 ש' 15-23)
21 מזכיר המושב העיד אף הוא כי [REDACTED] מתפרנס ממחסן הביצים (עדות מיום 4.12.19 ע' 7 ש' 33-34).
22 רי אף מכתב "גליקסמן" לעיל לפיה [REDACTED] ימונה למחסנאי, והכספים המגיעים בהתאם להסדר
23 ישולמו לידי (למעט דמ"ש).
24
25 יתרה מכך – אין חולק, כי דמי השכירות הופקדו כל השנים לחשבונה של המנוחה כנגד
26 חשבוניות שהנפיקה המנוחה. זאת, על אף שע"פ מכתב [REDACTED] דמי השכירות ישולמו
27 [REDACTED] (כנגד חשבונית). יוזכר שוב, כי לשיטת [REDACTED], אין לו חלק בחשבון ע"ש
28 המנוחה והכספים שהופקדו היו כספיה של המנוחה. על כן, יש לראות בדמי השכירות
29 כתשלום המשתלם לבעל הקרקע, ולא כחלק מהכנסותיו של העסק.
30
31 למעלה מן הצורך, ועל אף שהתובעים לא טענו להשקעות במחסן הביצים (וכפועל יוצא לפיצוי
32 בגינן) ולא נדרשתי להכריע בכך – הרי שמהחומר שהונח בפני עולה כי הקמת מבנה המחסן
33 מומנה ברובה (אם לא כולה) ע"י חברת [REDACTED], השקעה שהוערכה ע"י ישראל בכ- 30,000
34 ₪. אין חולק אף כי חברת [REDACTED] לא נשאה בתשלום דמ"ש עד שנת 2014 (עד לבניית חדר
35 הקירור). (יוער, הגם שע"פ טענת ישראל הקמת מבנה המחסן חייבה משטח יציקה אשר נבנה על ידו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 ועיי' [REDACTED] נר' עדות ישראל ע' 27 ש' 13-14), לא הובהרה העלות הכרוכה בכך ו/או צורפו ראיות כלשהן
2 לגבי העלות/מקורות המימון).
3
- 4 לכאורה אף בנייתו של חדר הקירור מומנה ע"י חברת [REDACTED], כעולה מחלופת מסמכים
5 בינה ובין התובעים (נספח ה' שצורף לסיכומי התובעים) כדלקמן:
- 6 • אישור חברת [REDACTED] מיום 14.3.14 לפיו **"חברת [REDACTED] שיווק ביצים בע"מ**
7 **מתחייבת לשלם את החשמל של מחסן הביצים. במקרה ולפי דרישתו של [REDACTED]**
8 **נתבקש לפרק את הקירור של המחסן [REDACTED] שיווק ביצים מתחייבת לפרק את**
9 **הקירור"**
- 10 • מכתבה של חברת [REDACTED] מיום 24.6.2019, לפיו מוכנה [REDACTED] למכור את מחסן
11 הקירור תמורת הסך של 50,000 ₪.
- 12 • מכתב נוסף של ב"כ חברת [REDACTED] מיום 25.12.19, בו נטען כי " [REDACTED] י ביצעו
13 שיפוץ מחסן, הקמת מחסן קירור, ובגין תיקונים אלו קיים חוב בסך של 20,000 ₪.
14 לכך יש להוסיף את העובדה כי [REDACTED] ו/או [REDACTED] נשאו בתשלום של 20,000 ₪ לחברת [REDACTED]
15 עם סיום ההתקשרות עימה (בפועל הוצגה קבלה ע"ש אודי בדבר תשלום סך של 18,000 ₪).
16
- 17 בהקשר זה יש לציין, כי איש מהצדדים לא עתר לזמן נציג חברת [REDACTED] לחקירה.
18
- 19 116. כאמור לעיל, בהתאם לסעי' 12 לחוק המקרקעין, הבעלות בקרקע חלה גם על הבנוי עליה ועל
20 כל דבר אחר המחובר אליה חיבור של קבע.
21 נוכח האמור לעיל, הרי שיש לראות במבנה המחסן כמבנה של קבע, ועל כן הבעלות בו נתונה
22 לנחלה 4. באשר לחדר הקירור, הואיל ו [REDACTED] ו [REDACTED] שילמו לחברת [REDACTED] " עבור חדר
23 הקירור, עדות [REDACTED] כי " **... זה לא מבנה קבוע. היסודות לא באדמה"** (ע' 27 ש' 7-8), והסכמת
24 [REDACTED] בעדותו לכך [REDACTED] יפרק את חדר הקירור (25.5.2020 ע' 41, ש' 31-32) – הרי שזה בבעלותם
25 של [REDACTED]
26
- 27 117. בתביעתו עותר [REDACTED] להורות ל [REDACTED] להשיב לידיו את הוצאות החשמל עבור מחסן
28 הביצים, החל מחודש 5/2019 ואילך, אותן הוא מעריך בכ- 350 ₪ לחודש "בממוצע". הגם
29 שהתביעה הוגשה ב- 7/2019, הרי [REDACTED] לא הציג אסמכתאות אודות תשלומי חשמל בהם
30 נשא בכל מועד שלאחר מכן. מה גם שבעדותו ציין, כ [REDACTED] משלם לידיו תשלומי מים וחשמל
31 (26.5.2020 ע' 45 ש' 24-25).
32 יתר על כן, מקום בו עסקינן בסכום הניתן להוכחה ולכימות, אין מקום לפסוק סעד כספי
33 על יסוד 'ממוצע'. על כן, ככל שלא שולמו תשלומי חשמל עבור מחסן הביצים ממועד 5/2019
34 ואילך – הרי שאלו ישולמו לידי [REDACTED] כנגד אסמכתאות המעידות על התשלום בו נשא [REDACTED]
35 וזאת תוך 30 יום ממועד הצגת אסמכתאות על התשלום כאמור לידי [REDACTED] ו [REDACTED]

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 118. אשר על כן ומכל המפורט לעיל אני מורה כדלקמן:
- 2 א. מבנה מחסן הביצים הינו בבעלות נחלה 4, למעט חדר הקירור הניתן לפירוק ושייך
- 3 [REDACTED]
- 4 ב. [REDACTED] יהיו רשאים לפרק את חדר הקירור בלבד בכל עת שיבקשו לעשות כן,
- 5 ובלבד שיודיעו על כך 30 יום מראש לאסף.
- 6 ג. [REDACTED] יוכל להודיע על הפסקת הסכמתו להמשך הפעלת מחסן הביצים (וחדר הקירור)
- 7 שאז, יהיו רשאים [REDACTED] ו/או [REDACTED] לפרק וליטול את חדר הקירור וזאת בתוך 90 ימים
- 8 ממועד ההודעה ו/או הסכם השכירות שיחתם כפי שיפורט להלן.
- 9 ד. כל עוד [REDACTED] וממשיכים להפעיל את מחסן הביצים במיקומו הנוכחי בשטחי
- 10 נחלה 4 – עליהם לשאת בתשלום דמ"ש [REDACTED]
- 11 ו [REDACTED] יישאו בתשלום שכ"ד [REDACTED] בהתאם להסכם שכירות שייחתם ביניהם,
- 12 מיד בסמוך למתן פסה"ד. בהעדר הסכמה בכל הנוגע לגובה דמה"ש יקבע אותם שמאי
- 13 מוסכם. מובהר כי התקשרות העסקית אל מול חברת שיווק הביצים תהא באחריות [REDACTED]
- 14 כחלק מפעילותו העסקית של העסק.
- 15 ה. באשר לדמי השכירות שהתקבלו עבור מחסן הביצים ממועד פטירת המנוחה ואילך –
- 16 הרי שאלו יועברו [REDACTED]
- 17 כספי דמ"ש שהופקדו בחשבון הנאמנות יועברו [REDACTED] תוך 30 יום ממועד פסה"ד.
- 18 ככל שדמ"ש לתקופה הרלוונטית לא הופקדו לחשבון הנאמנות והתקבלו בידי [REDACTED]
- 19 ו/או [REDACTED] – הרי שעל [REDACTED] להעביר את דמי השכירות שבידיהם [REDACTED] תוך 60
- 20 יום ממועד פסה"ד, בצירוף העתק ההסכם מול החברה המשוקת הנוכחית ופירוט בדבר
- 21 התשלומים ששולמו לידיהם בפועל.
- 22 ו. למען הסר ספק מובהר, כי [REDACTED] הינם בעלי הזכויות ב"עסק" – מחסן הביצים
- 23 וכי כל הכנסה הנובעת מפעילותו העסקית – תועבר לידי [REDACTED] , בכפוף לאמור
- 24 לעיל. מובהר, כי אין בקביעות פס"ד זה כדי לפגוע בתשלום עבור מכסת הביצים המגיע
- 25 לנחלה 4. עוד מובהר, כי בית המשפט אינו נדרש להכריע במערכת היחסים בין [REDACTED]
- 26 לרבות אך לא רק חלקו של כל אחד מהם בפעילותו ו/או רווחיו של מחסן
- 27 הביצים ו/או חלקו של כל אחד מהם במחסן הקירור.
- 28
- 29 119. נוכח הסכמתו של [REDACTED] להמשך הפעלת העסק וקביעותי לעיל, לא מצאתי כי יש ליתן צו
- 30 מניעה האוסר על כניסתו של ישראל לשטח המחלוקת. יחד עם זאת, מבלי להודות בכל טענה,
- 31 אני מורה לצדדים הדדית להימנע מלהטריד זה את זה ו/או להפריע זה לזה בעבודתם.
- 32
- 33 מבנה הצימר/צהרון (להלן: "צהרון")
- 34 120. אין חולק בין הצדדים כי המדובר במבנה שהוקם בחלקה א' של הנחלה ברשות שניתנה
- 35 [REDACTED] ע"י המנוחה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

- 1 121. רישיון במקרקעין הוא היתר להחזקה ו/או לשימוש במקרקעין של אחר. הרישיון יכול
 2 להיות בתמורה או ללא תמורה; לתקופה מוגדרת מראש או ללא הגבלת זמן; ויכול להתייחס
 3 למקרקעין בשלמותם או לחלק מסוים בהם.
 4 מוסד הרישיון במקרקעין, הינו מוסד ייחודי המבוסס על תורת ההשתק (תמש (נצי')-5591-09
 5 13 נ.פ. נ' ה.פ., ניתן ביום 24.8.15 (פורסם במאגר "נבו"). רישיון במקרקעין נוצר בין אם במפורש
 6 ובין אם מכללא (ראה בע"א 32/77 טבוליצקי נ'בית-כנסת ובית-מדרש החסידים, פ"ד לא(3) 210).
 7
 8 אין חולק, כי מבנה הצהרון נבנה ברשות שנתנה לכך המנוחה, וכי [REDACTED] - הבן הממשיך אינו
 9 מעוניין בהמשך הענקת הרישיון. הואיל ולא הועלתה טענה כי הרשות הינה בלתי הדירה ו/או
 10 ניתנה בתמורה - לא נדרשתי לסוגיה זו.
 11
 12 122. לעניין פסיקת פיצויים לבר רשות ללא תמורה הבהיר בית המשפט העליון בע"מ 1894/16
 13 פלוני נ' פלונית לעיל, כדלקמן:
 14 **" נתתי דעתי על טענת המבקש בנוגע למנגנון חישוב הפיצוי בגין ביטול רשות**
 15 **במקרקעין. גם באשר לשאלה זו, מצאתי כי שרירה וקיימת הלכה פסוקה ומחייבת.**
 16 **בעניין דיאמנשטיין ... קבע השופט ס' ג'ובראן:**
 17 **"הלכה היא, כי רישיון הניתן לביטול אינו מקנה לבעליו זכות לקבל פיצויים**
 18 **בעקבות ביטול הרישיון, אלא פיצויים בגין השבחת הקרקע בלבד ואף זאת מכוח**
 19 **שיקולי צדק".**
 20 וכן -
 21 **"אמנם נכון, כי בכל הנוגע לרשות במקרקעין נתון לבית המשפט שיקול דעת**
 22 **בקביעת הסעד הצודק בנסיבות העניין ... אך גם קביעה זו אין משמעה כי הפיצוי**
 23 **בגין ביטול הרשות איננו נתון בגדרים כלשהם. ראו לעניין זה את דבר הש' זילברטל:**
 24 **"במקרים המתאימים, יבחן בית המשפט בהתאם לנסיבות כל מקרה ובהתבסס על**
 25 **שיקולי צדק, האם ראוי להקנות סעד לבר-הרשות, כאשר באמתחתו מגוון של**
 26 **סעדים - החל מהתניית ביטול הרישיון בתשלום פיצוי כספי בעבור השבחת**
 27 **המקרקעין וכלה בקביעה כי הרשות בלתי-הדירה ואינה ניתנת לביטול"**
 28
 29 123. למעשה, השאלה אשר נותרה להכרעה, היא האם [REDACTED] זכאי לפיצוי בגין השקעותיו.
 30 כאשר בהקשר זה יש לשוב ולציין, כי [REDACTED] הודיע כי הוא מוותר על קבלת סעדים כספיים
 31 בקשר עם מבנה הצהרון מכח תביעתו (בגינם בכוונתו להגיש תביעה נפרדת) כך שבית המשפט
 32 נדרש בשלב זה לסעד הצהרתי בלבד.
 33
 34 124. ראשית, יש לציין, כי בעדותו מיום 25.5.20 הבהיר [REDACTED] כי מבנה הצהרון הינו מבנה יצוק,
 35 אשר לא ניתן להזיזו. (עי' 34, שי' 24).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 8542-06-17, תמ"ש 14652-10-19, תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 ג' ו'אח'.

1 את השקעותיו הכספיות בצהרון. לא נחקר על האסמכתאות שהציג ו/או על מקורם
2 של הכספים אשר הושקעו בצהרון (והאם מדובר בכספיו האישיים או בכספי המנוחה).
3 בנסיבות, משגרסתו של לא נסתרה הרי שהוכחה השקעתו הכספית בבנייה.
4
5 אציין, כי אמנם המדובר במבנה אשר הוקם לצורך עסק של כאשר ע"פ עדות
6 הכנסות העסק הועברו אליו (ולא למנוחה) והוא אף לא נדרש לשאת בתשלום דמ"ש לידי
7 המנוחה – ואולם, ע"פ עדותו העסק שפעל שנתיים בלבד (25.5.2020 ע"י 29 ש' 9-16).
8
9 זאת ועוד – העיד כי הוא עושה שימוש בפועל במבנה, ובכוונתו אף לפעול לאישורו
10 בוועדה:

11 "ש. מי מתגורר במבנה ש' בנה, צהרון ?

12 ת. בשלב זה אנחנו משתמשים בו. לא גר שם באופן ספציפי אף אחד. אני יכול

13 לשים שם מי שאני רוצה ולא קבוע. זה לא מיועד באופן קבוע.

14 ש. לא מושכר ?

15 ת. אני לא מוסר לשכירות. אחרי העניינים המשפטיים אנסה לאשרר אותו

16 בוועדה כי כלה תוספת שם חריגות ואם לא יאושר לי, אצטרך להוריד את

17 החריגות. אני לא מתכוון להשאיר מבנה חריג שלא אושר" (26.5.2020 ע"י 45 ש' 20-26).

18
19 בנסיבות, מצאתי כי זכאי לפיצוי בגין השקעותיו במבנה (כסעד הצהרתי בלבד).
20 הגם שכאמור שבמסגרת תביעה זו בית המשפט אינו נדרש להכריע לעניין גובה הפיצוי ואולם
21 יוער כי ע"פ הקבלות שהוצגו סך ההשקעות נמוך מהסכום שנטען ע"י (לכאורה כ-
22 89,500 ₪).
23 מוצע לצדדים, כי יגיעו להבנות בעניין זה ללא צורך בהגשת תביעה נוספת.

24
25 יצוין, כי במהלך חקירות ו- עלתה הטענה כי ניטלה הלוואה מהמנוחה לצורך
26 "משחקה" (ראה עדות ישראל מיום 4.12.19, ע"י 19 ש' 23 – ע"י 20 ש' 1-20, עדות אסף מיום 4.12.19 ע"י 25
27 ש' 26-33). הואיל ולא הונחה בפני בית המשפט עתירה בעניין, לא נדרשתי לכך במסגרת
28 פסה"ד.

29
30 125. המחסנים – בשים לב לעובדה כי המחסנים אינם מחוברים לקרקע ולאור הסכמת אסף כי
31 המחסנים הינם בבעלות והוא רשאי לפרקם ולהעבירם לרשותו - הרי שאני מורה
32 לפרק את המחסנים שהציב בשטח הנחלה, ככל שטרם פורקו/ (בהינתן עדות
33 לפיה מחסן אחד כבר פורק והועבר) וזאת תוך 30 יום ממועד מתן פסה"ד.
34
35

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 8542-06-17 , תמ"ש 14652-10-19 , תמ"ש 31940-07-19 ותמ"ש 44405-12-19 נ' [REDACTED] ואח'.

סוף דבר:

- 1
- 2 126. טרם סיום אבקש לשוב ולהפנות לסעי' 3.1 לצוואת המנוחה – שקוים בהסכמת הצדדים לפיו:
- 3 3 מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 2 לעיל הרי שהמונח רכוש יכול גם:
- 4 3.1 נחלה המצוייה במושב עין יעקב הכוללת בית מגורים של 4 חדרים + מטבח +
- 5 שירותים ומקלחת, מבנה לול, 2 צימרים שבנויים בתוך הנחלה ושטחים חקלאיים
- 6 הידועה גם כמשוק (מגרש) מסי' 4 גוש 18420 חלקה 1 אשר רשומה בספרי מנהל
- 7 מקרקעי ישראל, הסוכנות היהודית וגודת מושב [REDACTED].
- 8 בהינתן, כי [REDACTED] הוא הבן הממשיך בנחלה 4, הרי שקביעות פסה"ד לעיל, תואמות את הגדרת
- 9 "נחלה 4" כפי שהגדירה אותה המנוחה בצוואתה, בתוספת הוראות נוכח הצורך והנסיבות.
- 10
- 11 127. עוד יובהר, כי ביה"מ לא נדרש לסוגיית הסדרת/הכשרת מבנים ככל שנבנו ע"י מי מהצדדים
- 12 ללא היתר מתאים, ועל הצדדים לפעול בהתאם להוראות האגודה/רמ"י/סוכנות בעניין.
- 13
- 14 128. מכל האמור לעיל, פסק הדין בהתאם להוראות סעי' 97, 105, 118, 124, 125 לעיל.
- 15
- 16 129. הסכסוך בין הצדדים כפי שנתגלע בפני בית המשפט הינו עמוק וארוך ימים. עסקינן בבני
- 17 המשפחה המתגוררים באותו מושב, בסמיכות ובשכנות זה לזה, וטענו בפני בית המשפט כי
- 18 בעבר היו משפחה מאוחדת ומלוכדת. המשבר ביניהם הפך לשבר של ממש, וחילק את בני
- 19 המשפחה לשני מחנות. ספק אם במתן פסה"ד יהא כדי להביא לסיום המחלוקות/או סילוק
- 20 המשקעים ביניהם. ואולם תקוותו של בית המשפט כי בני המשפחה ימצאו את הדרך לאחות
- 21 את קרעים ביניהם, ולכל הפחות לחיות בשלום זה לצד זה, כפי רצונם של הוריהם המנוחים.
- 22 בניסיון שלא להסלים את הסכסוך עוד יותר, אינני עושה צו להוצאות.
- 23
- 24 פסק הדין מותר לפרסום בהשמטת כל פרט מזהה ובכפוף לתיקוני עריכה.
- 25 המזכירות תמציא החלטתי לצדדים ותסגור את התיקים שבכותרת.
- 26 ניתן היום, כ"א אדר ב' תשפ"ב, 24 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.
- 27

ענבל קצב-קרן, שופטת

28
29